

Kulukas lobitöö

Eesti Energia kulutab USA kongressis kümneid tuhandeid dollareid, et Utah' põlevkiviprojekt rööbastele seada. lk 10

Piirileping terendab

Venemaaga üritatakse seekord sõlmida võimalikult tehniline piirileping, et poliitilised tõmbetuuled eemale tõrjuda. lk 2

Eesti vend on hoopiski Slovakkia

Täna avalikustatav inimarengu aruanne ütleb, et Eesti ei sarnane Põhjala riikidega ja enim meenutab meie elu slovakkide oma. lk 6-9

Taktikat ei muuda

Tartu Rocki korvpalliklubi peatreener Gert Kullamäe ütleb, et kaotatud finaale on mängitud siiski õigesti. lk 15

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 94 | KOLMAPÄEV, 15. MAI 2013

ajaleht.epl.ee

TAMREX

TAMREXIS PARIM TÖÖJALANÕUDE VALIK

COFRA Persian S1P SRC turvasandaalid

art NA012

50.- €

TAMREX MoonWalker S1P SRC turvasandaalid

art B493T

79.- €

COFRA Celtic S3 SRC turvakingad

art NA002

49.- €

TAMREX MoonWalker S3 SRC turvakingad

art B118T

75.- €

COFRA JALANÕUDE OMADUSED:

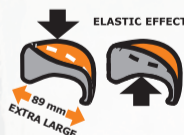
APT torkekindel tald - parem soojusisolatsioon, kerge ja paindub

Komposiitmaterjalist turvanina - parem soojusisolatsioon, kergem kui metallist turvanina

TOPreturn COMPOSITE TOE CAP 200 J

Lai liist ja turvanina - biomehaaniline raam järgib jala kuju

Anatoomiline sisetald - vähendab põrutust kannaosas, antibakteriaalne, imab niiskust.

35.-	38.-	75.-	86.-	99.-	104.-	129.-
TURVASANDAALID
Tamrex Summer S1P	TURVASANDAALID
Cofra Don S1P	TURVASANDAALID
Diadora Parky S1P	TURVASANDAALID
Cofra Guttorm S1P SRC	TURVASANDAALID
Dike Game S1P SRC	TURVASANDAALID
Sievi Relax S1	TURVASANDAALID
Diadora Free Beat S1P

Hinnad kehtivad kuni 31.08.2013 või kuni kaup jätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusesepi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VIJANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÕRU Piiri 2 | VALGA Vabaduse 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2

Reaalsusega sobitamine

Milleks on Eestil vaja osale kodanikele vastuvõetamatut piirilepingut Venemaaga, kui näiteks Jaapan ja Venemaa pole pärast Teist maailmasõda jõudnud isegi rahulepingu sõlmimiseni ja saavad sellegipoolest suheldud? Oleme tõesti juba aastaid piirilepinguta hakkama saanud, samuti nagu jaapanlased on hakkama saanud rahulepinguta. Tõsi on siiski seegi, et kui need lepingud olemas oleksid, seisaksid kõnealuste riikide suhted selgematel alustel, mis omakorda looks eeldused tihedamaks ja vastastikust tulu toovaks läbikäimiseks.

Rahvusvahelise õiguse professor Lauri Mälksoo, kelle nõuandeid piirilepingut Eestile juriidiliselt vastuvõetavaks kohendades on arvestatud, kirjeldas seda dilemmat mõne aasta eest ajakirjas Diplomaatia nõnda: „Mõnede analüütikute ja huvigruppide jaoks on tähtsamad raha ja majanduslikud võimalused, teiste meelest rahvusliku väärikuse säilitamine. Vahel on erinevaid väärtusi raske sama mõõduga kaaluda.”

2005. aasta lepingutekstile lisatav lause, et leping reguleerib ainult riigipiiri puudutavaid küsimusi, kõrvaldab pahatahtliku tõlgenduse võimaluse, nagu loobuks Eesti piirilepingu sõlmimisega õigusliku järjepidevuse põhimõttest. Pealegi on Eestil piiriläbirääkimistel lootust saavutada mõningast

piirijoone õigemaks ajamist: võib-olla saab lahenduse nn Saatse saapa küsimus ja võib-olla märgitakse Narva veehoidlale ja jões piirijoon nõnda, et need saavad ka Eestile laevatatavaks.

Majanduslikest

asjadest on piirilepingu kriitikutel veel pinnuks silmas, et Narva jõe Vene-poolsel kaldal olevate tammilüüside tõttu sõltub Narva põlevkivielektrijaamade töö Venemaast ja et Narva jõe hüdroressurssi kasutab praegu ainult Venemaa. Neisse küsimustesse uus piirileping ilmselt positiivseid muutusi ei too, aga see ei tähenda, et pärast lepingu sõlmimist poleks võimalik eraldi läbirääkimisi pidada.

Üks, milleks Venemaa piirilepingut vajab, on viisavabadus Euroopa Liiduga. Viisavabadus tooks kasu ka Eestile – eriti Kagu-Eestile, mis on juba kaks aastakümnet üha rohkem ääremaastunud. Rahvuslik väärikus on tähtis, aga Eestist väljarändamise mastaapi arvestades on tähtsad ka piirilepingu majanduslikud aspektid. Loodame, et kõik Eesti poliitikud kaaluvad piirilepingu plüsse ja miinuseid asjalikult ja vastutustundlikult ega hakka puhtalt odava populaarsuse hankimiseks lepingu sõlmimise vastu töötama. ●

Alasti kuningas

Majandusministeeriumi asekanter Ahti Kuningas selgitas eile Äripäevale, et Eesti Päevalehes „avaldatud konstruktsioon, et Euroopa Komisjoni asepresident Joaquín Almunia on tunnistanud osa Estonian Airile antud abist juba praegu ebaseaduslikuks” pole korrektne. Kuninga sõnul kasutatakse mõistet „baseaduslik abi” ainult tehnilise terminina.

Kuninga mõttekäik paneb imestama, sest Eesti Päevaleht avaldas midagi konstrueerimata lõigu Almunia kirjust. Kuninga selgitus seevastu sarnanes musta valgeks rääkimisega. Huvitav, kas Kuningas on rätsep, kes õmbleb majandusminister Juhan Partsile uusi rõivaid? ● **Andres Reimer**

RIIGIKOHTU ESIMEES

Riigikogu nimetas eile esimesel lugemisel riigikohtu esimeheks Prit Pikamäe. Otsus jõustub 13. septembril, riigikohtu praeguse esimehe Märt Raski volitused lõppevad päev varem. **EPL**

EESTLASED SOOMES

520 Eesti kodaniku sai eelmisel aastal Soome kodakondsuse, selgus Soome statistikakeskuse avaldatud andmetest. **Delfi**

Eesti Päevaleht
Täna digilehes
 ●●● Brändispetsialistid arvustavad riigikogu uut logo
 ●●● Prantsusmaa maksustab nutiseadmed kultuuri toetamiseks

Marko Mihkelson: enam pole preambulit vaja, sest see on täiesti uus leping

Üks piirilepingu sõlmimiseks on jälle lahti. Kas Venemaa föderatsiooninõukogu väliskomisjoni esimehe Mihhail Margelovi (vasakul) ja Marko Mihkelsoni jõupingutused viivad ka tulemuseni, sõltub paljuski IRL-i konservatiivsest tiivast. Foto: Tanel Meos

Intervjuu

Lauri Tankler
reporter

Riigikogu väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson selgitab, miks panevad lisaklauslid piirilepingu uude valgusse.

●● **Marko Mihkelson, mis seisus on praegu Eesti–Vene piirileping, kuhu me jõudnud oleme?** Täna (eile – toim) väliskomisjoni koosolekul andis välisminister ülevaate viimasest piirikonsultatsioonide voorust, mis toimus 8. mail Moskvast. Ülevaade ühtis selle informatsiooniga, mis me saime juba märtsis, ehk siis kahe juba ajakirjanduses mainitud lisaklausli kohta. Nendest üks Eesti-poolne ettepanek (mille Vene pool vastu võttis) on klausel, et piirilepinguga käsitletakse ainult piirijoone külge puudutavaid küsimusi ja kõik teised küsimused ei ole selle lepinguga käsitletavad. Ja teine on territoriaalsete nõudmistega puudumine (mis oli Venemaa poole soov, et lepingus kajastuks).

●● **Teie erakonnakaaslane Helir-Valdor Seeder on jõuliselt sõna võtnud selle vastu, et muuta piirileping pigem tehniliseks. Kas IRL-is on kaks leeri üksteisega vastasseisus?**

IRL on väga demokraatlik erakond, kus paljud küsimused, kaasa arvatud ka see Eesti rahvusliku julgeoleku jaoks äärmiselt oluline küsimus on väga põhjalikult arutlemist leidnud.

Ma ei näe selles midagi hullu, kui IRL-is on ka erinevaid seisukohti.

Kindlasti ka pärast seda, kui lepingu tekstid on meil nüüd olemas, usun, et on paslik ka erakonna volikogul seda küsimust arutada. Ma ei näe selles midagi hullu, kui on ka erinevaid seisukohti.

●● **Küsimus on pigem selles, kas sellisel viisil kokku lepitud sõnastuse põhjal võib eeldada, et riigikogu ratifitseerib piirilepingu ilma Tartu rahu mainiva preambulita.**

Praegu kogu seda konsultatsioonide protsessi vaadates on

see ju olnud erakordselt avalik. Väga raske on meenutada rahvusvahelises praktikas mõnda olukorda, kus kahepoolse piirilepingu ettevalmistamine käib sellise avatusega nagu meil praegu. See on kandnud seda eesmärki, et meil oleks võimalikult hea informatsioon ja võimalik õigeaegselt seisukohti võtta, et saavutada nende lepingute jõustamine viisil, mis oleks Eesti rahvuslikes huvides ja mis võimaldaks ratifitseerimisprotsess läbi viia nii, et poleks vaja mingeid täiendavaid deklaratsioone.

Selle jaoks oligi väga oluline saavutada nende klauslite

lepete teksti endasse sissekirjutamine.

●● **Meenutan ka hetke, kus enne 2011. aasta parlamendivalimisi vastasite ERR-i küsimusele, kas pooldaksite piirilepingute ratifitseerimise seadusest preambuli eemaldamist. Siis oli teie kui IRL-i esindaja vastus „kindlasti mitte”.**

Ma olen samal seisukohal ka täna, selle pärast, et see protsess, mis täna toimub, ei eelda meilt mingisuguste muudatuste tegemist seadusesse, mida tehti 2005. aastal. Tegemist on sisult uute lepingutega. Tuleb täpsustada ka seda, et piirijoone üle pole konsultatsioone peetud. ●

Põllumajandusministri jõuline vastuseis

Kevadel, kui kerkis uuesti Eesti–Vene piirilepete küsimus, kritiseeris põllumajandusminister ja IRL-i volikogu esimees Helir-Valdor Seeder Eesti Ekspressis jõuliselt professor Lauri Mälksoo ettepanekut rääkida piirilepingust kui tehnilisest dokumendist.

„Uue piirilepingu sõlmimiseks ei toimu positiivset läbimur-

ret Eesti ja Vene suhetes, selle tulemusena Venemaa võimalus „väärilt” – s.t Tartu rahulepingut tunnustamata – saavutada olukord, kus Eesti tunnustaks Stalini tõmmatud piirjoont ning Venemaale jääks seejärel võimalus sobival ajal ja kujul see ratifitseerida või mitte,” kirjutas ta.

Eile ei soovinud Seeder piirilepingu teemat kommenteerida.

Suvi tuleb, meie oleme valmis!

Šokolaaditükkidega ja karamellitükkidega
vanilli koorejätised on juba poes!

uus!

Kodumaisest koorest Eesti jäätiseklassika!

Info perearstide taseme kohta jõuab internetti

Perearstide seltsi juhatuse liikme Anneli Talviku sõnul tahetakse infoga abistada patsienti, kellele võib küll meeldida ooteruumi purskkaev, aga see ei anna teavet ravi kvaliteedi kohta.

Foto: Vallo Kruuser

Paremale ravile ja enesarendamisele panustavad tohtrid ootavad riigilt senisest rohkem tuge.

Rein Sikk
rein.sikk@epl.ee

Juba täna võib patsient arvuti taga teada saada, millised perearstikeskused pakuvad Eestis parimat teenust ja kas ta ihutohter on oma oskusi arendanud või jäänud pidama aastatetagusele tasemele.

Perearstipraksiste kvaliteeti neljandat aastat hindav Eesti perearstide selts vaidleb praegu, kas teha veebis avalikuks ainult kõrgeima, A-kategooria saanud või lisada samuti tublid B- ja C-taseme pakujad. Nõrgimad – D, E ja F – jäävad ainult kolleegidele teadmiseks.

Pealegi leidub hulk perearstipraksiseid ehk perearsti teenust pakkuvaid meeskondi, kes pole oma tegevuse kvaliteeti hinnata lasknud. Eesti umbes 450 praksisest on end vabatahtlikult kontrollida palunud sadakond ehk vähem kui neljandik. Seltsi kvaliteedikontrolli süsteem hindab nii ravi kui ka organisatsiooni kvaliteeti ning põhineb Inglismaa ja Austraalia kogemustel.

Resertifitseerimise süsteem
Perearstide eneseharimise innustamiseks on aastaid olnud nn resertifitseerimise

süsteem. Eesti umbes 900 perearstist on vabatahtliku resertifitseerimise läbinud umbes 70%. Oskuste ja teadmiste uuendamine eeldab viie aasta jooksul 300 tundi eneseharimistööd. „Resertifitseerimist korraldab perearstide selts, ise kanname kõik kulud. Paraku perearsti palk tema tasemest otseselt ei olene,” nentis seltsi juhatuse liige Anneli Talvik. „Lõpetasin eelmise aas-

kriteeriumit. Näitlikult see, kas vastuvõtt toimub räämas toas, kus tohter on ühtaegu ka õeks ja sekretäriks ning meditsiinilised võimed piirduvad süstimisega. Või on tegemist tänapäevase keskusega, kus töbiste registreerimisel ja arsti juurde suunamisel arvestatakse haiguste ohtlikkust, vormistatakse paukselt retseptid, pakutakse telefoni ja meili teel nõustamist, püütakse haigusi ennetada, küsitakse patsientidelt tagasisidet, ollakse vajaduse korral ülikoolile praktika- baasiks. Ja loomulikult on arstid resertifitseeritud.

„Meie kvaliteedikontrolli süsteemi on tunnustanud nii maailma terviseorganisatsioon WHO kui ka Eesti president,” rääkis Talvik.

Tunnustatakse parimaid

Perearstidel on nüüd kavas kvaliteedikriteeriumitele vastavate keskuste nimekirjad kodulehel avaldada. Nii parimate tunnustamiseks kui ka innustuseks kolleegidele, kes saavad sama koefitsiendiga lepingu nii kvaliteedile rõhuvad keskused kui ka need, kes ennast ega oma keskust ei arenda,” leidis Talvik. „Koolitus maksab ja head personali madala palgaga ei saa.”

Perearstide kvaliteedisüsteemis on paarkümmend eri

Eesti Päevalehe päring riiklike arstiabi kvaliteedikriteeriumite puudumise kohta tõi sotsiaalministeeriumist vastuseks üksnes viite haigekassa kodulehele, kus on kirjas nende tunnustatav süsteem. See hõlmab suurelt jaolt lisatasude maksimist näiteks vaktsineerimiste ja krooniliste haigete jälgimise eest. „Haigekassa hinnangul puudutab perearstide endi loodud süsteem pigem õigusaktides sätestatud perearsti tegevusele ja ruumidele kehtestatud nõuete vastavuse kontrolli, mitte kliinilisi tulemusi. Haigekassa on võtnud seisukoha, et tasume kliiniliste tegevuste tulemuslikkuse eest,” selgitas pressiesindaja Evelin Koppel. ●

Sada tublimat

2010. ja 2011. aasta A-kategooria perearstipraksiste nimekirjad on veebis nähtaval Eesti perearstide seltsi kodulehe alajaotuses „perearstipraksised”.

Aastal 2010 taotles hindamist 71 praksist, järgmistel aastatel oli neid vastavalt 99 ja 92.

Viimase, 2012. aasta hindamise alusel taotleb A-taset 32, B-taset 42 ja C-taset 18 praksist. Tulemused on selgitamisel.

Kokku on Eestis umbes 450 perearstipraksist.

Trahvi asemel võib saada üksnes suulise hoiatuse

Eile saatis justiitsministeerium kooskõlastusele uue väärtemenetluse seadustiku, milles on mitu olulist muudatust. Näiteks on väiksema rikkumise korral võimalik trahvist ja menetlusest pääseda, sest uue seaduse jõustu- des võib menetleja piirduda üksnes suulise hoiatusega.

Kui enne pidi suulise hoiatuse ka kirja panema, siis uus seadus seda enam ei nõua. „Näiteks on mõistlik autojuhile, kelle auto numbrimärk on must, sellest teada anda ja paluda puhtaks teha, mitte asuda väärtetrahvi vormistama,” selgitas justiitsminister Hanno Pevkur.

See-eest raskete rikkumiste korral suurendatakse trahviühikute hulka (üks ühik on neli eurot). Kui varem oli kiir- menetluse puhul füüsilisele isikule võimalik määrata kuni 100 trahviühikut ja juriidilisele isikule kuni 1300 eurot, siis uus seadus näeb ette kuni 200 trahviühikut ja kuni 13 000 eurot. Eelnõu eesmärk on mää-

rata ka suuremate rikkumiste korral karistus kiirmenetluse korras, vähendades nii üldmenetluste arvu. Samuti võimaldab uus seadus kasutada kiir- menetlust ka alaealiste puhul. „Näiteks saab suitsetamiselt tabatud alaealisele vormistada karistuse kiirmenetlusena kohapeal,” ütles Pevkur.

Menetluse saab lõpetada

Veel võimaldab uus seadus otsustarbekuse kaalutlusel menetluse lõpetada ka siis, kui menetluslaine isik on väärtetega tekitatud kahju vabatahtlikult hüvitanud või võtnud kohustuse osaleda sotsiaalprogrammis.

Kui seni tuli olenemata trahvi suurusest ja menetluse liigist trahvisumma tasuda 15 päeva jooksul, siis nüüd on selleks mitu korda rohkem aega. Kuni 100 trahviühiku puhul 30, kuni 200 trahviühiku puhul 60 ja kuni 300 trahviühiku puhul 90 päeva. Võimalus trahvi jupikaupa maksta säilib. ● Riin Aljas

Vanemahüvitise säte on põhiseadusega vastuolus

Riigikohus tunnistas eile osaliselt põhiseadusega vastuolus olevaks vanemahüvitise seaduse sätte, mille järgi hüvitise määrast suuremat lisatulu teeniv inimene kaotab kogusissetulekus. Riigikohus arutas asja Tallinna halduskohtu taotlusel, sest sinna pöördus kaebusega mees, kellelt sotsiaalkindlustusame-

ti Põhja pensioniamet nõudis lisateenistuse tõttu tagasi osa vanemahüvitist. Kohus leidis, et seaduse kohaldamine andis silmanähtavalt ebaõiglase ja ebalooigilise tulemuse.

Sotsiaalminister Taavi Rõivas kinnitas, et uus vastuolu vältiv hüvitise arvutamise valem on valmis ja see saadetakse kooskõlasele. ● ERR

Soome müüduim väikemaja!

Meie poolt: soome suvila, paigaldusõpetus ja koosteejoonised.
Sinu poolt: maatükk, tööriistad ja kokkupanek!
Hinnale lisandub transport.

Elumajad, suvilad, saunad, garaažid, soojuspumbad..., lisaks lai valik kaminaid.

Helista ja küsi lisa!
tel 50 44188

Vaata ja vali toode meie kodulehelt:
www.ultimatemarket.com
www.omamajamarket.ee
info@omamajamarket.ee

Nicaragua suursaadik: vaesematele abi andmisest on kasu

Intervjuu

Priit Simson
toimetaja

Arenguabi on teinud alatoidetutest toidetud, ütles Nicaragua Eesti-suursaadik Ricardo José Alvarado Noguera.

●● **Suursaadik Noguera, osalesite Tallinnas arengukoostöö ümarlaval „Kes peaks tootma maailma?”. Nicaragua on olnud riik, mis on päris palju pidanud toetuma välisabile. Mis tulemustega?**

Me olime väga raskes olukorras 1980. aastatel ja hiljemgi. Aga maailma toidu- ja põllumajandusorganisatsioon (FAO) on Nicaraguat toonud vaesuse vähendamise eeskujuks. Äärmine vaesus on vähenenud. 1993. aastal elas 19,4% elanikkonnast äärmises vaesuses, vähem kui ühe dollariga päevas. Nüüd on see 14,6% – jätkuvalt palju, aga vähem. Need on inimesed, kes jätavad tänavail. Alatoidetud inimeste arv oli üle 1990. aastal 55%, nüüd on see 20%. Me täidame sellega rahvusvaheliselt kokkulepitud aastatuhande esimese arengueesmärgi.

●● **Kuidas te seda teete?**

Me töötame inimestega maapiirkondades. Kui neil on kanu vaja, siis nad saavad kanad. Mitte palju – kolm, neli, viis ehk – ja nad peavad need üles kasvatama, nende tegevust jäl-

gitakse. Pole nii, et võtad nad lihtsalt vastu. See võib olla ka siga. 230 000 peret osaleb „Toit töö eest” projektis. Samuti sotsiaalabi, mikrolaenuid, kõik need asjad üheskoos. 2006. aastal olid meil elektrikatkestused kestusega kuni 12 tundi. Nüüd neid enam pole. Nüüd me oleme vähem sõltuvuses naftast, meil on tuuleenergia, kuumaveeallikate energia. Ja seda kõike arenguabi tõttu Taiwanilt ja Venezuelalt, kellelt me saime generaatoreid. Me saime ka naftat Venezuelalt ja maksime toiduainetes – riisi, ubade, kohvi ja banaanidega. Meil on solidaarsuskaubanduse kokkulepe teiste Latiina-Ameerika riikidega.

„Vaino Väljas töötas Nicaraguas kriitilisel ajal. Tema hispaania keel on väga hea!”

KES TA ON?

●● Nicaragua Eesti-suursaadik Ricardo José Alvarado Noguera resideerib igapäevaselt Helsingis ja seda alates 2005. aastast.

●● Ta on üle 25 aasta töötanud nii valitsuses kui ka akadeemilistes ametites ja sotsiaaltöö alal.

●● Alates 2000. aastast on ta olnud Nicaragua välisestuse liige. Suursaadikul on füüsilise keemia erialal doktorikraad.

●● **Mida on teil tarvis selleks, et tulevikus paremini hakka saada?**

Õiglast kaubandust. Toiduainete hinnad kõiguvad ju väga palju. Ja selleks, et osta nende eest näiteks ravimeid, pead sa neid müüma väga palju, aga seda ei saa väiketalunik kuigi lihtsalt teha. Meil on inimeste väga suur alahõivatus – inime ne müüb ehk hommikul midagi maha, aga muul ajal tal tegevust pole. Arenguabi on jätkuvalt tähtis, sest näiteks Soome ja Nicaragua on küll rahvaarvult ligikaudu ühesuurused, aga näiteks on ainuüksi Soome teaduseelarve kolm korda suurem kui Nicaragua koguelarve.

●● **Kunagi, 1980. aastatel oli NSV Liidu suursaadikuks Nicaraguas Vaino Väljas. Kas te olete temaga kontaktis olnud?**

Jah, ma tunnen teda, kohtusime paari aasta eest. Ta oli suursaadik väga raskel ajal, siis oli kodusõda ja ta mängis tähtsat rolli – ikkagi NSV Liidu suursaadik ja see riik andis Nicaraguale palju abi. Ta rääkis oma tööst rahuläbirääkimistel. Väljased rääkisid väga head hispaania keelt. Lausa hämmastav. Alles hiljuti, veebruaris käis Nicaraguas ka Tartu ülikooli maailmakirjanduse professor ja tõlkija Jüri Talvet. Nii et sidemeid on. ●

Saadik oli Eestis Maailmapäeva konverentsil. Konverents on üks osa 1. juunil Vabaduse väljakul toimuvast kogupereüritusest Maailmapäev.

Noguera sõnul on Soome ja Nicaragua rahvaarvult küll ühesuurused, aga Soome teaduseelarve on kolm korda suurem kui Nicaragua koguelarve. Foto: Tiit Blaas

CITROËNI KAUBIKUD – KINDEL VALIK!

BUSINESS\$ EDITION – ÜLEVARUSTATUD TARBEŠOIDUKID ERIHINNAGA!

www.citroen.ee

CITROËN BERLINGO

kaubaruumi maht: 3,3 m³

bensiinimootoriga VTi98 soodushind: 12 600 €
diiselmootoriga HDi75 soodushind: 13 900 €
hinnavõit: 3000 €

Varustused: 1+2-kohaline multifunktsionaalne kõrvaliste, PVC põrand tagaosas, juhiistme soojendus, elektrilised esiakende tõstukid jpm.

LISAKS HINNAS BUSINESS EDITION VARUSTUS: konditsioneer, parempoolne liuguks, roolilt juhtimisega tehase CD-raadio ja MP3 mängija, LED-tuled ees, udutuled, kererävi tagumine pörkeraud ja küljelüüstitud, suletud kaubaruumi vahesein.

CITROËN JUMPY

kaubaruumi maht: 5–6 m³

L1H1 HDi90 soodushind: 16 900 €
L2H1 HDi128 soodushind: 18 600 €
hinnavõit kuni: 4800 €

Varustused: 1+2-kohaline multifunktsionaalne kõrvaliste, juhiistme soojendus, elektrilised esiakende tõstukid, kaubaruumi vahesein, paarisüksed taga, liuguks paremal pool jpm.

LISAKS HINNAS BUSINESS EDITION VARUSTUS: konditsioneer, tehase CD-raadio MP3-mängija, tehase alarm, elektrilised küljepeeglid, osaliselt värvitud esipamper, udutuled, pardakompuuter.

hinnavõit kuni: 5100 €

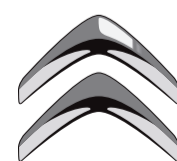
CITROËN JUMPER

kaubaruumi maht: 8–15 m³

L1H1 HDi110 soodushind: 19 500 €
L3H2 HDi130 soodushind: 22 000 €
L4H2 HDi150 soodushind: 23 400 €

Varustused: 1+2-kohaline multifunktsionaalne kõrvaliste, elektrilised esiakende tõstukid, aknaga kaubaruumi vahesein, pardakompuuter, salongist lukustatavad uksed jpm.

LISAKS HINNAS BUSINESS EDITION VARUSTUS: konditsioneer, tehase CD-raadio MP3-mängija, Webasto reguleerimiskellaga autonoomne küttesead, tugevdatud vedrustus, ESP – sõidustabiilsuskontroll, ASR – veojõukontroll, elektrilised esiaknad, soojendusega elektrilised küljepeeglid.

CITROËN

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

Pakkumine kehtib kuni 15.06.2013 või seni, kuni jätkub soodushinnaga sõidukeid.

Kütusekulu keskmised näitajad ja CO₂ väärtused: CITROËN Berlingo HDi75 5,2 l / 100 km ja 136 g;

CITROËN Jumpy L1H1 HDi90 6,9 l / 100 km ja 182 g; CITROËN Jumpy L2H1 HDi128 6,8 l / 100 km ja 179 g; CITROËN Jumper L3H2 HDi130 8,7 l / 100 km ja 229 g.

OECD RIIKIDE ELUKVALITEEDI ÜLDPIILT

OECD 36 riigist kuuluvad kõrgeima elukvaliteedi tasemega gruppi sellised riigid nagu Šveits, Norra, Kanada, USA, Rootsi, Taani ja Holland. Järgmise grupi moodustavad peamiselt Lääne-

Euroopa riigid: Belgia, Soome, Suurbritannia, Island, Iirimaa, Austria ja Saksamaa. Keskmisest natuke suurema skooriga riikide rühma kuuluvad Prantsusmaa, Hispaania, Itaalia, Sloveenia, Jaapan, Poola ja Tšehhi. Eesti jääb kahjuks rühma, mille elukvaliteedi tase on alla skaala keskmise väärtuse. Lisaks Eestile kuuluvad sinna gruppi ka Ungari, Brasiilia ja Tšiili. **EPL**

pan, Poola ja Tšehhi. Eesti jääb kahjuks rühma, mille elukvaliteedi tase on alla skaala keskmise väärtuse. Lisaks Eestile kuuluvad sinna gruppi ka Ungari, Brasiilia ja Tšiili. **EPL**

31.

kohal 36 OECD riigi seas on Eesti üldises parema elu indeksi järjestuses. Eestit iseloomustab elukvaliteedi eri valdkondade ebaühtlane tase. **EPL**

VÄHE PINGEID

Eesti tugev külg on vähene pingeline rassilis-rahvuslik ja usulisel pinnal. Ainult 16% EL-i küsitlusele vastajaid leidis, et meil on rahvuste vahel palju pingeid, EL-i keskmine on 37%. **EPL**

Eesti sarnaneb elukvaliteedilt Põhjamaade asemel hoopis Slovakkia ja Uus-Meremaaga

Elukvaliteedi näitajad paigutavad meie lähiriikideks need maad, kellega Skandinaavia heaoluühiskonna poole pürgivas Eestis end harva võrreldakse.

Urmas Jaagant
urmas.jaagant@epl.ee

Eestis armastatakse end teise riikidega kõrvutada kõiges, milles võimalik. Kui vähegi saab, on võrdluseks Skandinaavia maad või harvemal juhul meie lähimad maismaanaabrid. Täna avalikustatud uus Eesti inimarengu aruanne toob aga esile hoopis ootamatuid riigid, kellega Eesti oma elukvaliteeti võrdlema peaks. Need riigid ei ole Soome, Rootsi või Norra. Aruande analüüsi järgi ei sarnane Eesti Põhjala riikidega peaaegu ühegi näitaja poolest, kui väga Eestis seda ka ei tahetaks. Elukvaliteeti näitavates aspektides on meiega sarnased hoopiski Slovakkia, Poola, Ungari, aga ka Brasiilia, Tšiili, Uus-Meremaa ja Lõuna-Korea.

11 aspekti

Sellised andmed toob esile OECD parema elu indeks (Better Life Index), milles organisatsiooni 36 riiki võrreldakse omavahel 11 erineva aspekti alusel, nagu näiteks töö ja palk, eluase, kogukonnasidemed, kodanikukaasatus jne.

Näiteks sissetuleku ja jõukuse poolest on Eestiga kõige

sarnasemad Slovakkia, Poola ja Ungari. Töö- ja pereelu tasakaalu poolest üllatavalt Brasiilia, Uus-Meremaa, Kanada ja Suurbritannia. Kodanikukaasatusel aga hoopis Iisrael ja Venemaa.

Slovakkia on Eestile lähedane suisa neljas aspektis, kuigi sellest „naabrist“ ei tea ilmselt paljud põhja poole vaatavad eestimaalased eriti midagi.

Üks inimarengu aruande elukvaliteedi peatüki koos-

„Teiseks on eestlastel kitsas pilk maailmale, mis piirdub paljuski Põhjala riikide ning Lätiga, Eesti positsioneerib end kuidagi nende kahe vahele. Tegelikult on see, et kõrget elukvaliteeti leiab igast maailmajaost.”

Olgugi et Eesti näeb Skandinaavia maade elukvaliteeti maakera teiselt poolt vaevalt paistmas, ei ole Tootsi sõnul nende poole püüdlemise ambitsioonikus iseenesest halb. Ühtlasi tuleb muuta vaatenurka. „Aruande üheks põhisonumiks on, et me ei saa kedagi kopeerida, vaid peame ise enda elukvaliteedi mudeli kujundama. Eesti on arenenud mitmes mõttes küllalt eriliseks. Materiaalses mõttes oleme me

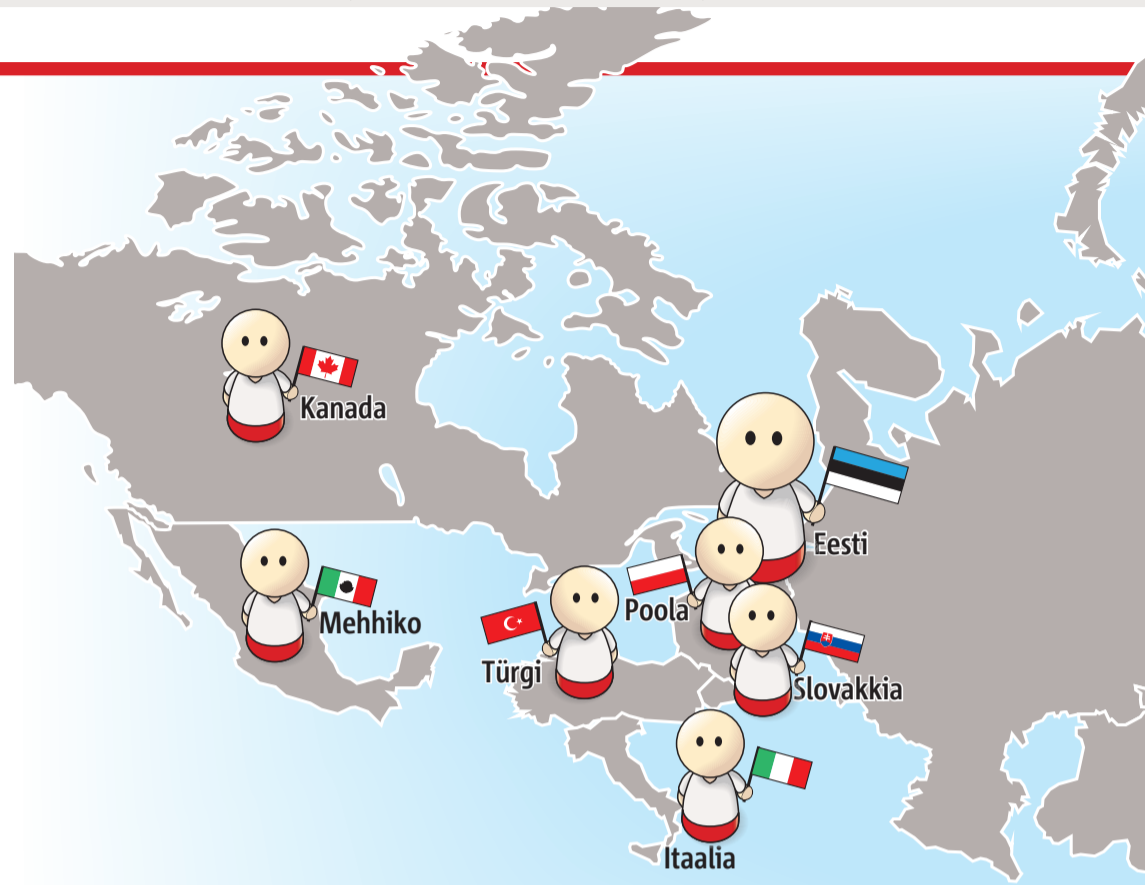
Ida-Euroopa, vaimsetes hoiakutes aga me Ida-Euroopasse ei kuulu,” selgitas ta. Tootsi arvates põeb Eesti elukvaliteedi asjus identiteedikriisi, kus ühel pool meid on selles vallas parimad riigid, teisel pool jälle ühed viletsamad. Aruandes nimetatakse Eestit piltlikult suusarajal üksi jäänud suusatajaks, kes ei hak-

Eesti on kui üksik suusataja, kes ees olijaid kätte ei saa ja keda tagumised ei ohusta.

Meil on maailmale kitsas pilk, mis piirdub paljuski Põhjala riikide ja Lätiga.

tajaid, Tallinna ülikooli riigiteaduste instituudi professor Anu Toots nimetas kaks põhjust, miks Eesti kipub end alati just Põhjala riikidega võrdlema.

„Esiteks on need riigid meile lähedal, paljud on neis käinud ja sealset elu näinud, oskavad võrrelda ja teavad, kuidas asjad võiksid olla,” selgitas ta.

Eesti uued naaberriigid

Eesti Päevaleht koostas OECD parema elu indeksi 11 valdkonna põhjal uue kaardi, millel on märgitud riigid, mis näitajate poolest on Eestiga kõige sarnasemad. Ootamatult pole need Skandinaavia maad ega ka Balti riigid. Enim sarnasusi on hoopis Slovakkia, Poola ja Uus-Meremaaga.

Eluase

Tube inimese kohta, eluaseme baaskvaliteet, eluasemekulude osakaal

Türgi	1,3
Eesti	2,4
Ungari	3

Sissetulek ja jõukus

Leibkonna aastane netotulu, leibkonna netovara

Mehhiko	0,9
Eesti	1,3
Slovakkia	1,3

Töö- ja pereelu tasakaal

Pika tööaegalaga töötajate osakaal, puhkusele kuluv aeg

Uus-Meremaa	6,4
Eesti	6,5
Kanada	6,5

Haridus

Hariduses osalemise määr, lugemis- ja kodanikuoskused

Uus-Meremaa	7,8
Eesti	7,9
Poola	7,9

Keskkonna kvaliteet

Õhu saastetase, vee kvaliteet

Hispaania	6,6
Eesti	6,8
Itaalia	6,8

Elukvaliteedi paradoksid

Inimarengu aruanne toob esile, et Eesti inimestel on vastakas suhtumine jõukuse ja heaoluriiki. Ühelt poolt näitavad küsitlustulemused, et kasinusest on saanud meile normaalsus: avalikkus lepib õhukese riigi ja väikese sotsiaalse toega, püüdes ise hakkama saada. Teisalt peab suur osa inimesi Eesti tulude jaotust liiga ebaühtlaseks ja tahaks näha helde heaolupakkumisega riiki.

Siiski on Eestis olemas meid teistest postkommunistlikest riikidest eristav tulevikuoptimism. Selle arengu kasutamist võib aga ohustada inimeste madal enesehinnang. Eestimaalased hindavad end viletsamaks, kui statistika näitab.

ka eespool olijaid kätte saama, aga keda ei ohusta keegi ka tagantpoolt. See loob olukorra, kus Eesti peab ise endale targalt tempot tegema, ilma et oleks eriti kellegi järgi joonduda. „Ühtedega Eesti ei taha samastuda, teistega jälle ei küündi samastuma,” lisas Toots.

Poliitikatega mõjutatav

„Ei tasu arvata, et elukvaliteet ise areneb ja paraneb. Poliitikatega saab seda mõjutada. Kõige halvem ongi meil seis valdkondadega, kus pole üldse riiklikku poliitikat, näiteks eluaseme valdkond. On ka valdkondi, kus on poliitika n-ö triivima lastud ja läheb isevoolu, nagu näiteks tervishoid,” loetles Toots.

Samuti reguleerib tema sõnul Eestis mitmes valdkonnas elu turg, mis toob kaasa põhimõtte: teenust saab

tarbida üksnes see, kellel on ostujõudu.

Aruandes leitakse, et Eestil on aeg võtta ülesandeks nõrgemate ühiskonnaliikmete järele aitamine ja vaadata heaolu laias plaanis, täiendades majanduslikke näitajaid sotsiaalsete ja ökoloogilistega.

Kui kaua on Eestil valikute tegemiseks aega, on Tootsi sõnul keeruline küsimus. „Riik vajab valitsemist. Kui riik valikut ei tee, hakkavad inimesed ise seda valikut tegema, mis on juba näiteks väljarändes väljenduma hakanud,” tõdes ta. ●

Täna Delfis:
Inimarengu aruande tutvustamine - millised on Eesti elu valukohad?

ELUASEMEKULUD

4,4%

Eesti leibkondi kulutab oma eelarvest 40% või rohkem eluasemele. Kuigi Eestis on suured eluasemekulud tihti jutuaineks, pole nende osakaal pere eelarves teiste OECD maadega võrreldes suur. Küll paistab negatiivselt silma elementaarsete sanitaartingimuste puudumisega. EPL

HINNANG TERVISELE

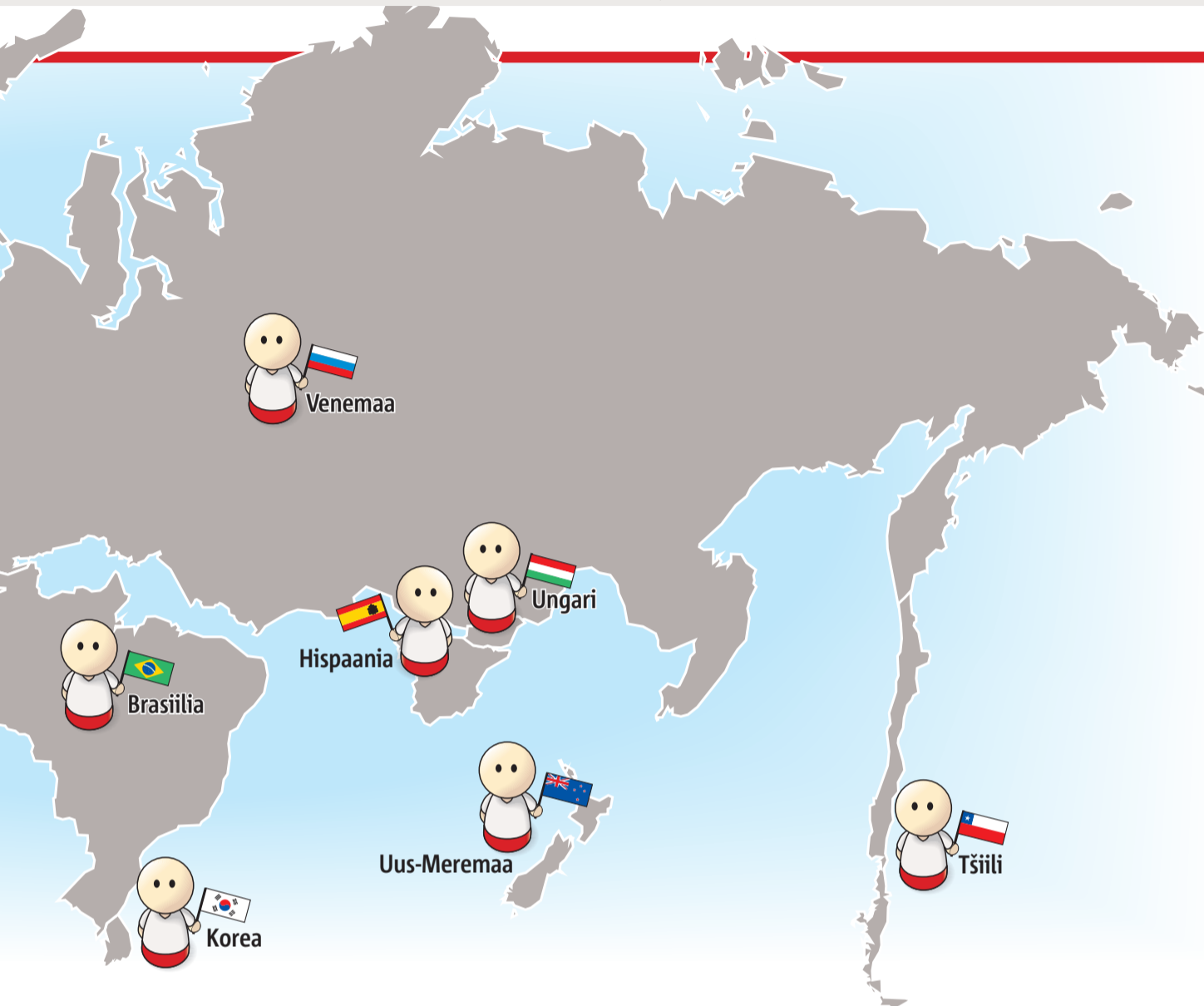
52%

Eesti elanikke pidas 2009. aastal oma tervist heaks või väga heaks, 2011. aastal oli neid juba 44%. Nende näitajatega kuulub Eesti OECD ja EL-i viimaste hulka. EPL

RAHULOLU

69%

Eesti elanikke on oma eluga väga rahul või üldiselt rahul, EL-i keskmine on 77%. Veidi üle 60% Eesti inimesi vaatatakse oma tulevikku optimistlikult. EPL

Subjektivne heolotunne

Enesehinnanguline oma eluga rahulolu

Kreeka	1,5
Eesti	1,9
Poola	2,5

Töö ja palk

Hõivemäär, pikaajalise töötuse määr, aastapalk, töökoha kaitstus

Türgi	2,6
Eesti	3,9
Slovakkia	4

Tervise seisund

Oodatav eluiga, hinnang oma tervisele

Ungari	3,9
Eesti	4,4
Korea	4,8

Kogukonnasidemed

Inimeste osakaal, kel on sõpru-sugulasi hädas toeks

Brasiilia	7,4
Eesti	7,5
Itaalia	7,7

Kodaniku kaasatus

Osalus valimistel, rahvaga konsulteerimine seadusloomel

Venemaa	1,9
Eesti	2,1
Slovakkia	3,1

Isiklik turvalisus

Isikuvastaste rünnete määr, mõrvade suhtarv

Tšiili	5
Eesti	6,7
Venemaa	6,7

Allikas: OECD Better Life Index (Eesti inimarengu aruanne 2012/2013); graafika: Maret Müür

KOMMENTAAR

Slovakkia pole palju sarnast

Eve-Küllü Kala

Eesti Slovakkia-suursaadik

„Austades Slovakkia ja sealseid inimesi väga, leian, et heaolult ei ole Eestil Slovakkia palju sarnast, kuigi arvud räägivad kohati teist keelt. Slovakkia keskmine palk on 805 eurot, miinimumpalk 338 eurot (Eestis vastavalt 916 ja 320 eurot – toim). Tervikut vaadates on erinevused ikka suured, tööpuudus ei taha Slovakkias 14%-lt (Eestis 10,2% – toim) kuidagi alla

minna, suur probleem on mustlastega, keda seal on pool miljonit, paljud neist töötaja ja lapsed ei käi koolis.

Slovakkia enda eeskujud on siiski naabrid Saksamaa ja Austria. Lisaks tunnevad nad kohustust aidata kogu Lääne-Balkan sinna, kus nad ise praegu on. Kuigi pikk tee on minna, on Slovakkial parem positsioon oma eeskujude jõudmiseks, sest riik on Saksamaa ja Austria väga tihedalt seotud.

Mentaalne sarnasus pöörab meid [Eestit] ikka pigem Põhjamaade poole ja kuigi üle oma varju ei hüppa, vaadatakse ikkagi sinna, kuhu soovitakse jõuda. Kõige parem on end siiski võrrelda eri riikidega erinevate valdkondade kaudu.”

KOMMENTAAR

Õige oleks võrrelda end nendega, kellega meil on olnud sarnane elukäik

Alar Karis

riigikontrolör, Arengufondi nõukogu esimees, endine TÜ rektor

„Nagu inimesedki, kipub riik võrdlema end nendega, kelle moodi ta tahab olla. Laps võtab võrdlemiseks oma isa, Eesti on sisimas võtnud soovi olla Põhjamaa. Seetõttu ka ei vaadata piisavalt tihti laiemat pilti. Õige aga oleks, kui vaataksime, eriti neid, kellega meil on olnud sarnane elukäik. Eks see suur siht on andnud löö-

ke ka enesehinnangule, inimesed ju käivad Põhjamaades, näevad, kuidas seal asjad on ja kui palju maad meil kõige selleni jõudmiseks veel ees seisab.

Olen ka ise vihjanud, et kuna Eesti on nii väike riik, kus poliitika on inimestele väga lähedal, kisub ka riigiasjade kiitmine või laitmise poliitika. Ei suudeta enam objektiivselt olla ja asju õigesti hinnata, sest kardetakse poliitilise kasti lahterdamist.

Samamoodi püütakse poliitiseerida ka riigi saavutusi, mis võivad aga tuleneda lihtsalt sellest, et Eesti inimesed on tublid olnud. Põhjamaid ei tohiks eesmärgina prügikasti visata, see peab sihiks jääma, aga teele tuleks seada ka vahefiniiseid.”

Haagised sõiduautodele

Alati kindel kvaliteet!

Liider Eesti haagiseturul!

2.65x1.25 m

alates 827.-

2.0x1.25x0.33 m

698.-

UUS MUDEL:

katus ja esisein ühes osas

Tõrvandi, Tartumaa
E-R 8-17, L 9-15
Tel 730 1841, 504 8722
Haakekonksud:
Tel 730 1846, 5344 4401

Müük Tallinnas:
Forelli 11
Tel 650 6061, 5332 6560
www.baltihaagis.ee

www.respo.ee

www.respo.ee

903.-

paadile pikkusega kuni 5.5 m
kandevõime 518 kg

3.0x1.5 m

alates 991.-

3.0x1.47x1.50 m

2195.-

vette tagurdamisel võimalik tuled kõrvale üles keerata

VÄLJAVÖTTEID TÄNA ESITLETAVAST Eesti inimarengu aruandest

Eesti 2013: Korruptsioon. Riskialtid

1960-ndatel oli eestlaste keskmine eluiga võrreldav Lääne-Euroopa omaga

Allan Puur, Luule Sakkeus, Tiit Tammaru

●●Aastaks 1960 oli eeldatav eluiga pikenenud Eesti meestel 64,7 ja naistel 73 aastani, mis tagas Eestile rahvusvahelistes võrdlustes küllalt hea positsiooni. Naiste eluiga oli võrreldav tollase Lääne-Euroopa keskmisega, sõjas ja repressioonides tugevasti kannatanud meeste puhul ulatus mahajäämus Põhja- ja Lääne-Euroopast 3–5 aastani.

Järjepideva arenguga maades saabus 1970. aastatel keskmise eluea pikendamise uus järk, mis seostub peamiselt südame ja veresoonekonna haigustest põhjustatud suremuse vähenemisega.

Euroopas oli 1980. aastate lõpuks kujunenud sügav ida ja lääne vaheline terviselohe. Pärast totalitaarse režiimi kokkuvarisemist pöördus Poolas, Slovakkias, Sloveenias ja Tšehhis inimeste keskmine eluiga ühiskondlike muutuste järel peatselt tõusule, kuid endistes NSV Liidu riikides tõid ümberkorraldused kaasa eluea märgatava lühenemise.

Keskmine eluiga lühenes Eestis järsult, jõudes 1994. aastaks meestel 60,5 ja naistel 72,7 aastani. Kesk-Euroopa siirderiikide taustal annab eluea sedavõrd ulatuslik lühenemine tunnistust nii ühiskonnamuutuse kiirusest kui ka raskustest sellega kohane misel, eriti puudutas see paremas tööeas mehi. Kriisi järel, 1990. aastate teisest poolest on eluiga jõudsalt pikenenud ning 2011. aastal ulatus see meestel 71,2 ja naistel 81,1 aastani (eestlastel 72,4 ja 81,8).

Ei kuula autoriteete

Anu Realo

●●Maailma riikide võrdluses rõhutavad Eesti elanikud ühelt poolt individualistlikke püüdlusi, ei toeta autoriteetide (ei jumala, riigi ega perekonna) ülimuslikkust, vältivad suhteliselt madalat natsionalismi ja rahvusliku

EESTIS ON EUROOPA ÜHED KEHVEMAD ELUASEMED

	Ruumi- puudus	Pehkinud aknad	Rõskus	Ainult välikäimla	Pole vannituba	Puudub koht õues istumiseks	Puudub roheala
Eesti	15	18	22	13	15	22	12
Ungari	14	16	14	4	5	12	11
EL-27	15	9	12	3	3	14	14
Slovakkia	10	6	7	3	3	11	19
Soome	15	6	10	1	2	8	4
Austria	10	3	5	2	1	18	9
Iirimaa	13	5	10	1	1	8	9
Tšehhi	17	5	11	0	1	22	17
Sloveenia	11	8	12	1	0	5	8
Taani	13	6	10	0	0	0	2
Holland	13	8	12	0	0	5	13

uhkuse taset, peavad abielulahutust, aborti ja enesetappu ühiskonnas aktsepteerivateks nähtusteks ning väljendavad tugevat usku teaduse ja tehnoloogia progressi olulisusesse (ilmalik-ratsionaalsed väärtused).

Teiselt poolt näitavad 1990. aastatel korraldatud uuringute tulemused Eesti elanike vähest usaldust teiste inimeste suhtes, vähest tolerantsust ning kasinat poliitilist aktiivsust, nappi keskkonnateadlikkust ja isiklikku algatust.

Kaks kolmandikku peab ebavõrdsust suureks

Triin Roosalu

●●Sissetulekute ebavõrdsust pidas 2010. aastal oma riigis liiga suureks kaks kolmandikku Eesti elanikest, mis on rahvusvahelises võrdluses tähelepanuväärselt kõrge näitaja. Postkommunistlikest riikidest on Eestist enam ülikriitilist hoiakut Ungaris ja Ukrainas, aga ka endisel Ida-Saksamaal. Riikides, kus erinevus sissetulekute vahel on väiksem, on vähem neid, kes hindavad ebavõrdsust üleliia suureks.

On inimesi, kes teevad sedavõrd madalalpalgalist tööd, et nende töötasu ei aita neid vaesusest välja. Neid nimetatakse palgavaesteks. Eesti palgavaeste osakaal on küllaltki suur. Eestis leiab umbes veerand töötajatest, et nad väärivad kindlasti suuremat palka.

Palgavaesusel võib olla naise nägu, sest mitmetes maailma maades on naiste töö madalamalt tasustatud. Eesti sooline palgalõhe on Euroopa suurim.

Kehvad kodud

Anu Toots

●●Mille poolest Eesti teravalt (ja negatiivselt) silma paistab, on eluruumide vilets baastase (WC ja duši puudumine, pehkinud aknad, rõskus). Elementaarsed sanitaartingimused on enamikus OECD maades kõigil leibkondadel olemas. Eestis puuduvad aga WC ja duširuum 13% peredel. Selle näitajaga sarnaneme Türgi, Tšiili, Läti, Leedu, Bulgaaria ja Rumeeniaga. Viendikul Eestis üle 65-aastastest inimestest on välikäimla ja duširuumi pole.

Koolinoorte suitsetamise ja alkoholi tarbimise kasvutrend on peatunud.

Lapsed lähevad paksuks

Raul-Allan Kiivet

●●Eesti koolinoorte seas on aastakümne järsult suurenenud teleri vaatamiseks ja arvuti kasutamiseks kuluv aeg. Positiivseks saab lugeda, et iganädalase suitsetamise ja alkoholi tarbimise varasem kasvutrend on peatunud.

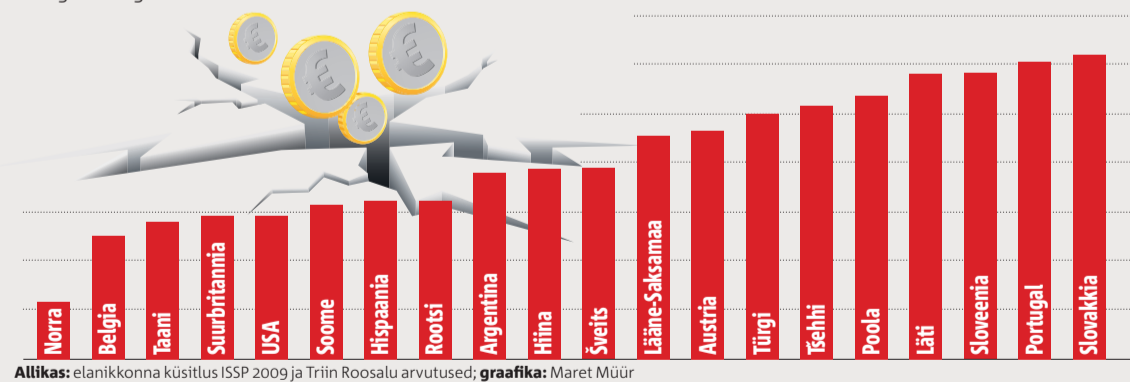
Noorte seas on viimasel aastakümnel järsult suurenenud ülekaaluliste poiste ja tüdrukute arv ja niisama järsult vähenenud igapäevaselt füüsiliselt aktiivsete laste arv. See ennustab selles põlvkonnas mõne aastakümne pärast haigestumiste ja arstiabi vajaduse suurenemist.

INIMARENGU TEE MADEL ...

Eestlased peavad sissetulekute vahesid liiga suurteks

Elanike protsent, kes nõustuvad täielikult väitega, et riigis on liiga suur sissetulekute erinevus.

Allikas: elanikkonna küsitlus ISSP 2009 ja Triin Roosalu arvutused; graafika: Maret Müür

Kasvav korruptsioon

Jüri Saar

●●Eesti positsioon korruptsioonivabaduse pingereas on viimastel aastatel järjepidevalt halvenenud. Kõige kõrgemal kohal (s.t. kõige korruptsioonivabamaks peeti Eestit – toim) oli Eesti 2006. aastal, siis langesime 3–4 koha võrra ja viimasel kahel aastal on olnud uus langus. Eesti

pole korruptsioonitajumise näitajate järgi liginenud Lääne- ja Põhja-Euroopa maadele, veidi vähenenud on vahe endiste sotsialistlike riikidega. Samasuunalised nihked toimuvad ka Eesti avalikkuse suhtumises võimu kuritarvitamisele. Viimasel ajal regulaarselt avalikustatud poliitilise korruptsiooni juhtumid on suurendanud inimeste muret poliitilise korruptsiooni ja valitsemise läbipaistvuse pärast.

Küberkiasjad ja muretud vanemad

Veronika Kalmus

●●Eesti lapsed paistavad rahvusvahelises võrdluses silma ülimalt riskialti netikasutuse poolest. Uuringus EU Kids Online juhib Eesti noorte küberkiasjade ja interneti liigkasutajate Euroopa edetabelit. Meie lapsed on kõige varmamad silmast silma kohtuma netiavarustest leitud uute tut-

Eestis teenis kõrgharidusega inimene 2009. a keskmiselt 36% rohkem kui keskharidusega inimene. Kõrgharidusega naine teenib Eestis ainult 63% kõrgharidusega mehe palgast, mis on OECD suurim lõhe.

Ainult 21%

küsitatud Eesti inimestest on väga uhked selle üle, et nad on Eesti elanikud, samal ajal kui Rootsisis on vastav näitaja ligi 40% ning Ameerika Ühendriikides 60%.

Lapsed. Madal palk

PÕNEVAID FAKTE INIMARENGU ARUANDEST

●● **Nõukogude ajal** oli Eestis ränne maalt linna suhteliselt tagasihoidlik, nagu enamikus Ida-Euroopa maades, tingituna korterikitsikusest linnades ning madala efektiivsusega, palju töökäsi nõudnud põllumajandussektorist. Selle tagajärjeks oli alalinnaastumine. Linnade rahvuskoosseisu teisenemine, eluasemekitsikus ja korterijärjekorrad, kõrghariduse elitaarsus ja toitlusprobleemid tingitud põllumajanduse tähtsuse kasv 1970.–1980. aastail kinnistas maal elavaid eestlasi maaelu külge ning meelitas linnas elavaid eestlasi maapiirkondadesse kolima.

●● **Nüüdisajal** on õpingud peamine põhjus, mis toob noored maalt linnadesse.

●● **Eestlased** moodustavad praegu ligi 70% Eesti rahvastikust.

●● **Eestist välja** rändamises võib eristada kahte suuremat lainet. Esimene neist toimus 1990. aastate alguses. Teine ja suurem väljarände laine sai alguse Eesti ühinemisel EL-iga ning hoogustus alates 2008. a puhkenud majanduskriisist. Lühikese ajaga on Soomes saanud Venemaa asemel suurima Eesti kogukonnaga riik maailmas.

●● **Teise maailmasõja eel** moodustasid 65-aastased ja vanemad 10% Eesti rahvastikust, millega Eesti kuulus tollase Euroopa 4–5 „eakama” riigi hulka.

●● **Enne majanduslangust, aastatel 2005–2009** asus Eesti 55–64-aastaste tööhõivemäära poolest Euroopa Liidu maa- ja hulgasaad Rootsi ja Taani järel teisel-kolmandal kohal.

●● **Kuigi põhihariduse** või vähemaga piirdunud noorte osakaal Eestis on viimasel kümnendil pidevalt vähenenud, jääb Eestis see vähenemistempe paljudele teistele EL-i liikmesriikidele alla.

●● **Eesti täiskasvanu** on käinud koolis keskmiselt 12 aastat, millega oleme maailmas 8. kohal. Eesti 7-aastaste laste oodata- vada kooliaastad jätvad Eesti aga alles 24. kohale. Kui Uus-Meremaal, Austraalias, Iirimaa, Islandil, Soomes, Lõuna-Koreas, Taanis, Sloveenias ja Hollandis prognoositakse 7-aastaste laste keskmiseks koolis veedetavaks ajaks 17–18 aastat, siis Eestis ainult 15,7.

●● **Kui Euroopas** on naisi üliõpilaste koguarvust keskmiselt 55% ja ülikoolide lõpeta-

jate hulgas 59%, siis Eestis ja Lätis on koguni 70% kõrgkoolide lõpetajatest naised, mis näitab, et kõrgkoolist väljalangemise seas on mehed suure ülekaalus.

●● **Tallinna 2008.–2011. aasta koolialustajate analüüs** näitab, et kesklinna populaarsesse koolidesse sissepääsemine on tõenäolisem sel juhul, kui laps on läbinud tasulise eelkooli, tema emal on kõrgharidus, perel hea sissetulek ja elukoht kesklinnas.

●● **Eesti põhikooli õppekavas** leidub teiste maadega võrreldes kõige enam sõnu „loovus” ja „innovatsioon”, kuid küsitlusest õpetajatest pidas loovuse õpetamist vajalikuks ainult 13%, mis oli Euroopa Liidu kõige madalam näitaja. Soomes ja Rootsis pidas loovuse õpetamist vajalikuks näiteks üle 60%, Inglismaal ja Itaalias koguni üle 70% õpetajatest.

●● **Eesti õpetajate** tegevuse kohta küsitluse tulemused näitavad, et Eesti õpetajate arv on vähenenud poole võrra ja jõudis 2010. aastaks ligikaudu samale tasemele, kus olid Põhja- ja Lääne-Eesti aastat tagasi. Soomes ja Rootsis võtab iga päev 6–7% elanikest antidepressante, mida on ligi kaks korda rohkem kui kümne aasta eest. Eestis kasutatakse rahusteid ja antidepressante kolm-neli korda vähem kui Põhjamaades, südameravimeid ja suhkrurahaiguse ravimeid aga niisama palju.

●● **45% eestlasi** peab oluliseks kasvatada lastes otsusekindlust ja visadust, 28% väärustab sõnakuulelikkust, 25% hindab sõltumatust ning 7% Eesti elanikest usub, et lastes tuleb kasvatada religioossust. Nende inimeste osatähtsus, kes arvavad, et lastes tuleb kasvatada religioossust ning sõnakuulelikkust, on mõnevõrra kasvanud.

●● **Eesti inimeste poliitiline kaasatus** on allpool EL-i ja OECD keskmist näitajat. Samas on Eesti üks vähestest postkommunistlikest riikidest, kus inimeste apoliitiline sotsiaalne tegevus (klubid, ühingud, seltsid) on märgatavalt üle EL-i keskmise. Seega on Eesti kodanikuühiskonnale iseloomulik suur kogukondlik aktiivsus, kuid vähene juurdepääs valitsemisele ja poliitikale.

●● **Kodumajapidamiste elektivarbimine** suurenes Eestis 2000.–2010. aastal ligi 30% (EL-is 15%).

AVALIKUSTAB

Põhja-Tallinna Valitsus

09.05.2013 eelläbirääkimistega pakkumise tulemused linnarajatiste kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks
Põhja-Tallinna vanema 23.04.2013 korraldusega nr 2-1/82 kuulutati välja eelläbirääkimistega pakkumine linnarajatiste kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks.

Tähtaegselt, 09.05.2013 kella 13.00-ks esitati pakkumised järgmistele linnarajatiste kaubandustegevuseks kasutusse võtmiseks:

1. Sõle 71 ja Sõle 73 vahelisel alal, Lõime peatuse juures 21 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele.
Pakkumise võitja: TÜ Autogrill, üüritasu 7.70 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
2. Kari 1 juures 10 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Citytrade, üüritasu 8 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
3. Kopli 3 ja Telliskivi trammipeatuse juures 21,6 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: TÜ Autogrill, üüritasu 7.70 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
4. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (A-2) 10 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: FIE Kostyantyn Oya, üüritasu 8 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
5. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (B-1-2-3) 31,4 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: TÜ Autogrill, üüritasu 7.70 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
6. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (C-3) 30,2 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Helriin, üüritasu 7.70 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
7. Kopli 86 ja Angerja trammipeatuse juures 19,5 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: TÜ Autogrill, üüritasu 7.70 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 1 aasta
8. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-1) 13 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Sarabia, üüritasu 10 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 3 aastat
9. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-2) 6 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Sarabia, üüritasu 10 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 3 aastat
10. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-3) 6 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Sarabia, üüritasu 10 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 3 aastat
11. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-4) 12 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Sarabia, üüritasu 10 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 3 aastat
12. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-5) 12 m² kioski paigaldamiseks esitati 1 pakkumine, mis vastas tingimustele
Pakkumise võitja: OÜ Sarabia, üüritasu 10 €/m² kuus, lepingu tähtaeg 3 aastat.

Pakkumiste puudumise tõttu tunnistada pakkumine nurjunuks Toompuiestee 39, Balti jaama juures (A-3) asuval 6 m² linnarajatisele kioski paigaldamiseks.

Haabersti Linnaosa Valitsus

Lõimise tn 2// Uustalu tn 10 kinnistu detailplaneeringu lähtesisekohtade ja eskiislahenduse avaliku arutelu 28. mail 2013. a kell 15.00 linnaosavalitsuses, Ehitajate tee 109a ruumis 211

Detailplaneering on algatatud Tallinna Linnavalitsuse 29.aprillil 2013 korraldusega nr 584-k
Detailplaneeringu eesmärk on Lõimise tn 2 // Uustalu tn 10 kinnistu jagamine kaheks elamumaa sihtotstarbega krundiks ja moodustatavale krundile ehitusõiguse määramine ühe 2 maapealse korrusega üksikelamu ja 1-korruselise abihoone ehitamiseks. Olemasolev 2-korruselise üksikelamu säilib olemasolevas mahus. Detailplaneeringu ülesanne on üldiste maakasutustingimuste määramine ja heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnoorkudega varustamise põhimõtteline lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 0,30 ha.

Paldiski mnt 82f kinnistu detailplaneeringu lähtesisekohtade ja eskiislahenduse avaliku arutelu 28. mail 2013. a kell 14.00 linnaosavalitsuses, Ehitajate tee 109a ruumis 211

Detailplaneering on algatatud Tallinna Linnavalitsuse 29.aprillil 2013 korraldusega nr 585-k
Detailplaneeringu eesmärk on Paldiski mnt 82f kinnistu jagada kuni kolmeks elamu- ja ärimaa sihtotstarbega krundiks ja määrata moodustatavatele kruntidele ehitusõigus maksimaalselt kolme 2- kuni 6-korruselise äripindadega korterelamu ehitamiseks. Detailplaneeringu ülesanne on üldiste maakasutustingimuste määramine ja heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnoorkudega varustamise põhimõtteline lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 1,48 ha
Detailplaneeringute eskiisidega on võimalik tutvuda 23 – 27 mail tööpäeva jooksul Haabersti Linnaosa Valitsuses Ehitajate tee 109a kabinetis 205. Info telefonil 6 404 856 ja 6 404 800.

Detailplaneeringute eskiiside jooniste ja seletuskirjadega saab tutvuda samuti Tallinna Planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>

Põhja-Tallinna Valitsus

Põhja-Tallinna Valitsus tunnistab nurjunuks 6. mail 2013 toimunud kirjaliku avaliku enampakkumise aadressil Tööstuse 43 asuva äriruumi üürile andmiseks, kuna ei esitatud ühtegi pakkumist.

Põhja-Tallinna Valitsus tunnistab nurjunuks 30. aprillil 2013 toimunud kirjaliku avaliku enampakkumise aadressil Taime tn 26, Rändla tn 13, Paljassaare tee 31, Paljassaare tee 85 ja Paljassaare tee 40 (hooned pos 11,43,45) asuvate äriruumide üürile andmiseks, kuna ei esitatud ühtegi pakkumist.

Tallinna Kesklinna Valitsus

ajavahemikul 24.05 – 07.06.2013 Loode tn 6 hoone laiendamiseks koostatud projekteerimistingimuste projekti ja eskiisprojekti. Loode tn 6 kinnistu asub Tallinna Linnavolikogu 16.04.2009 otsusega nr 78 kehtestatud teemaplaneeringu "Tallinna Kesklinna miljööväärtuslike hoonestusala piiride ning kaitse- ja kasutamistingimuste määramine" järgi Kassisaba miljööväärtuslikul hoonestusala 2. ehituspiirkonnas, võtmestruktuuris ja piiranguvööndis.

Korterelamu kasutusotstarvet soovitakse muuta osaliselt tavandihooneks, millega omakorda kaasneb katastriüksuse sihtotstarbe muutmise vajadus senisest elamumaast 30% ulatuses elamumaaks ja 70% ühiskondlike ehitiste maaks. Eskiisprojekti alusel hoone põhiosa rekonstrueeritakse. Hoonet soovitakse laiendada juurdeehitistega (veranda), mille kubatuur ei ole suurem kui 33 protsenti olemasoleva hoone maapealse osa kubatuurist (alus planeerimisajal § 2 lõike 2 punkt 2), ning krundile on projekteeritud kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga väikehitis.

Loode tn 6 kinnistu omanik on Eesti Baha'i Koguduste Liit. Loode tn 6 hoone laiendamise eskiisprojekti on koostanud Apex Arhitektuuribüroo osatühing.

Palume võimalikud kirjalikud arvamus edastada Tallinna Linnaplaneerimise Ametile ja Tallinna Kesklinna Valitsusele posti või elektronposti teel, misjärel korraldatakse ehitusprojekti avaliku väljapaneku tulemuste tutvustamiseks avalik arutelu, mille koha ja aja teatame täiendavalt. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustava arutelu toimumise aja ja koha teatab Tallinna Kesklinna Valitsus Tallinna veebilehel ning ajalehtedes Eesti Päevaleht, Pealinn ja Kesklinna Sõnumid vähemalt üks nädal enne arutelu toimumist.

Eskiisprojekti materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuses, asukohaga Nunne tn 18, hoovimaja toas nr 32.
Projekteerimistingimuste projekti, eskiisprojekti jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.

Täiendav info telefonil 645 7217, e-post Anna.Allikvee@tallinnlv.ee

Lasnamäe Linnaosa Valitsus

Tallinna Linnavolikogu 17. juuni 2010 määruse nr 33 „Reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmise kord” § 8 lõigete 1, 4, 5, § 19 lõige 1, § 20 alusel, lähtudes Tallinna Linnavalitsuse 29.09.2010 korralduse nr 1463-k „Reklaami või teabe eksponeerimiseks Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna otsustuskorras kasutusse andmise tasu miinimummäärade (alghindade) kehtestamine ja kooskõlas Lasnamäe Linnaosa Valitsuse põhimääruse § 8 lõige 1 antakse kasutusse otsustuskorras Base Metal OÜ-le (registrikood 11149320) ehitise pind Peterburi tee ja Vespe tn ristmikul reklaamkandja paigaldamiseks. Lepingu tasu 70 eurot kalendrikuus. Lepingu kehtivus 01.06.2013-31.05.2016. Alus: Lasnamäe linnaosa vanema 13.05.2013 korraldus nr 1-15/107.

Põhja-Tallinna Valitsus

eelläbirääkimistega pakkumise linnarajatiste hooajaliseks kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks
Põhja-Tallinna vanema 13.05.2013 korraldusega nr 2-1/112 kuulutatakse välja eelläbirääkimistega pakkumine Stroomi ja Pikakari rannas asuvate linnarajatiste hooajaliseks kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks 15. juunist 2013 kuni 31. augustini 2013. Pakkumiste esitamise tähtaeg 31.05.2013.

Pakkumise tingimused on avaldatud Tallinna veebilehel www.tallinn.ee rubriigis Ametlikud teated.

Pakkumise info tel 645 7015.

TEATAB

Põhja-Tallinna Valitsus tunnistab nurjunuks 6. mail 2013 toimunud kirjaliku avaliku enampakkumise aadressil Tööstuse 43 asuva äriruumi üürile andmiseks, kuna ei esitatud ühtegi pakkumist.

AVALIKUSTAB

ajavahemikul 24.05 – 07.06.2013 Loode tn 6 hoone laiendamiseks koostatud projekteerimistingimuste projekti ja eskiisprojekti. Loode tn 6 kinnistu asub Tallinna Linnavolikogu 16.04.2009 otsusega nr 78 kehtestatud teemaplaneeringu "Tallinna Kesklinna miljööväärtuslike hoonestusala piiride ning kaitse- ja kasutamistingimuste määramine" järgi Kassisaba miljööväärtuslikul hoonestusala 2. ehituspiirkonnas, võtmestruktuuris ja piiranguvööndis.
Korterelamu kasutusotstarvet soovitakse muuta osaliselt tavandihooneks, millega omakorda kaasneb katastriüksuse sihtotstarbe muutmise vajadus senisest elamumaast 30% ulatuses elamumaaks ja 70% ühiskondlike ehitiste maaks. Eskiisprojekti alusel hoone põhiosa rekonstrueeritakse. Hoonet soovitakse laiendada juurdeehitistega (veranda), mille kubatuur ei ole suurem kui 33 protsenti olemasoleva hoone maapealse osa kubatuurist (alus planeerimisajal § 2 lõike 2 punkt 2), ning krundile on projekteeritud kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga väikehitis.
Loode tn 6 kinnistu omanik on Eesti Baha'i Koguduste Liit. Loode tn 6 hoone laiendamise eskiisprojekti on koostanud Apex Arhitektuuribüroo osatühing.
Palume võimalikud kirjalikud arvamus edastada Tallinna Linnaplaneerimise Ametile ja Tallinna Kesklinna Valitsusele posti või elektronposti teel, misjärel korraldatakse ehitusprojekti avaliku väljapaneku tulemuste tutvustamiseks avalik arutelu, mille koha ja aja teatame täiendavalt. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustava arutelu toimumise aja ja koha teatab Tallinna Kesklinna Valitsus Tallinna veebilehel ning ajalehtedes Eesti Päevaleht, Pealinn ja Kesklinna Sõnumid vähemalt üks nädal enne arutelu toimumist.
Eskiisprojekti materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuses, asukohaga Nunne tn 18, hoovimaja toas nr 32.
Projekteerimistingimuste projekti, eskiisprojekti jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.

TEATAB

Tallinna Linnavolikogu 17. juuni 2010 määruse nr 33 „Reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmise kord” § 8 lõigete 1, 4, 5, § 19 lõige 1, § 20 alusel, lähtudes Tallinna Linnavalitsuse 29.09.2010 korralduse nr 1463-k „Reklaami või teabe eksponeerimiseks Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna otsustuskorras kasutusse andmise tasu miinimummäärade (alghindade) kehtestamine ja kooskõlas Lasnamäe Linnaosa Valitsuse põhimääruse § 8 lõige 1 antakse kasutusse otsustuskorras Base Metal OÜ-le (registrikood 11149320) ehitise pind Peterburi tee ja Vespe tn ristmikul reklaamkandja paigaldamiseks. Lepingu tasu 70 eurot kalendrikuus. Lepingu kehtivus 01.06.2013-31.05.2016. Alus: Lasnamäe linnaosa vanema 13.05.2013 korraldus nr 1-15/107.

KUULUTAB VÄLJA

eelläbirääkimistega pakkumise linnarajatiste hooajaliseks kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks
Põhja-Tallinna vanema 13.05.2013 korraldusega nr 2-1/112 kuulutatakse välja eelläbirääkimistega pakkumine Stroomi ja Pikakari rannas asuvate linnarajatiste hooajaliseks kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks 15. juunist 2013 kuni 31. augustini 2013. Pakkumiste esitamise tähtaeg 31.05.2013.

Pakkumise tingimused on avaldatud Tallinna veebilehel www.tallinn.ee rubriigis Ametlikud teated.

Pakkumise info tel 645 7015.

tavatega. Eestis on enim lapsi, kes on kannatanud veebis avaldatud isikliku info kuritarvitamise all.

Neljandik meie lastest on tundnud end ebaseadlikult netikogemustest häirituna – selles jääme maha üksnes noortest taanlastest.

Eesti lapsevanemad paistavad Euroopa kontekstis silma võrdlemisi muretu suhtumisega lastega seotud probleemide tekkevõimalustesse, sealhulgas internetiriskidesse. ●

ANGELINA JOLIE LASI EEMALDADA MÕLEMAD RINNAD

„See otsus ei tulnud kergelt,” tunnistas näitlejanna Jolie, kes lasi rinnad eemaldada, vähendamaks diagnoositud 87-protsendist rinnavähi tekke riski. Jolie tegi otsuse pärast seda, kui avas-

tati, et tal on päriliku rinnavähi-ga seotud geene. Jolie ema suri 56-aastaselt rinnavähki. Operatsioon vähendas 37-aastase Jolie rinnavähi riski alla viie protsendi. **Delfi**

USA VERMONTI OSARIIK SEADUSTAS EUTANAASIA

Vermontist sai Oregoni ja Washingtoni järel kolmas USA osariik, kus surmahaigust põdevatele inimestele lubatakse eutanaasiat. Vermontis võivad haiged, kellel pole jäänud elada üle

kuue kuu, saada arstilt surmava ravimidoosi retsepti. Selleks on vaja kahe arsti hinnangut ja psühhiaatrilist ekspertiisi ning retsept rakendub alles pärast 17-päevast ooteaega. **Delfi**

Eesti Energia tellib raske raha eest USA senaatorite lobi

Riigifirma on oma huvide kaitsmiseks Washingtonis kulutanud juba paarsada tuhat dollarit.

Raimo Poom
raimo.poom@epl.ee

Raha mängib USA poliitikas suurt rolli. Seda vajavad poliitikud, et korraldada valimiskampaaniaid. Ühendriikides keerleb suur hunnik dollareid ka igapäevases poliitikas.

Suured korporatsioonid ja huvigrupid kulutavad raha, et palgata omale laia suhtevõrgustikuga inimesi, kes teavad nii kongressi liikmeid kui ka ametnikke. Ikka selleks, et edendada erinevate seaduste ja otsuste tegemisel oma huvisid.

Tellitakse lobistid

Ettevõtteid ja organisatsioonid, kes oma huvide eest võitlejad palgal pidada ei jõua, tellivad oma huvide esindamist professionaalsetelt Washingtoni valitsusringkondade juures tegutsevatelt lobistidelt.

Tuleb välja, et USA põlevkivi-ärisse sukeldunud Eesti Energia pole samuti jätnud Washingtonis oma huvide esindamist lihtsalt saatuse hooleks. Utah' osariigis tegutsev riigifir-

nenud riigikogu liikmetele, et kellegi erihuvisid edendada, on USA-s selline tegevus avalik ja läbipaistev. Lobistid peavad oma tegevuse registreerima ning andma üles ka andmed, kes ja kui palju on neile maksnud, sest see näitab kodanikele, kelle huvidest lähtuvalt on nad kongressi liikmetega ühendust võtnud. Andmed avaldatakse

vastavates senati ja esindajatekoja avalikes registrites.

Neist tuleb välja, et kuigi Eesti Energia nimel tegutsev lobifirma on mõned korrad tegutsenud ka kongressi alamkojas ehk esindajatekojas, on

pidava regulaarsusega tellitud lobitööd just senati ehk ülemkoja juures.

Vastava teenuse sisseostmist kinnitas ka Eesti Energia. „Jah, Enefit American Oil on kasutanud välispartneri abi USA senati juures enda huvide esindamiseks,” märkis ettevõtte pressiesindaja Eliis Vennik.

Kultuuriruumi eripära

Venniku sõnul on tegevus ettevõtte jaoks tarviline. „USA-s on arendusprojekti eelarendusfaasis, kus kesksel kohal erinevate dokumentide ettevalmistamine ning töö kogukonnaga, lobiteenuse kasutamine kultuuriruumi eripärade tõttu väga vajalik. Lobiteenust pakub Enefit American Oili-

le ettevõtte Allen D. Freemyer Esq PC,” lisis Vennik.

Eesti Energia viidatud lobist Allen D. Freemyer pole üksnes Eesti USA põlevkiviõli huvide teenistuses. Tema teinudavate ettevõtete ja huvirühmade n-õ portfelli kuulub päris palju muudki kliente. Neid ühendab kaks märksõna: Utah ja energia. Nii näiteks esindab ta Washingtonis mitme Utah' osariigi maakonna huve. Aga samuti trobikonda teisi energiafirmasid. Enefit American Oili põlevkiviõli projektiga on ta kahtlemata väga hästi kursis, sest ta esindas ettevõtet Washingtonis juba eelmiste omanike ajal, kui firma nimi oli veel Oil Shale Exploration Company. ●

Eliis Vennik
Eesti Energia pressiesindaja

Jah, Enefit American Oil on kasutanud välispartneri abi USA senati juures.

ma tütar-ettevõtte Enefit American Oil tellib kongressi juures Kapitooliumimäel regulaarset lobitööd.

Alates sellest, kui Eesti Energia 2011. aastal USA projektiga alustas, on tütarfirma tellinud lobitöö teenust tänaseks kokku 180 000 dollari eest. Avalikud andmed näitavad, et Enefit American Oil maksab Washingtonis tegutsevatele professionaalsetele lobitöötajatele igas kvartalis 20 000 dollarit.

Erinevalt Eestist, kus keegi ei tea, kas ja mil moel on ettevõtteid ja huvigrupid lähe-

Niidid viivad Romney ja teepartei juurde

USA avalikud andmebaasid lasuvad heita pilku ka sellele, kelle juurest loodavad lobistid leida nii enda kui ka kahtlemata oma esindatavate huvidele eriti sooja toetust.

Enefit American Oili ehk Eesti Energia USA põlevkiviõli projekti lobitööga aitav Allen D. Freemyer on olnud suur vabariiklaste toetaja. Ehkki pole võimalik öelda, kas Freemyer viis eri vabariiklastest poliitikutega kampaaniarahastustesse just need dollarikupüürid, mille ta teenis Eesti Energia esindamisega, ei saa neid lõpuks ka üldises pajas eristada.

USA-s suurema poliitilise

läbipaistvuse eest seisev Sunlight Foundation peab andmebaase, kus saab teha ristpäringuid lobistide teenistuse ja annetuste vahel poliitilistele kampaaniatele.

Influenceexplorer.com-i andmetel tegi Freemyer mullu USA suurel valimistaastal panused vabariiklastele. Näiteks tegi ta otseannetusi Mitt Romney presidendikampaaniale, mis lõppkokkuvõttes küll valimistel võitnud Barack Obama vastu ei aidanud.

Edukama poole pealt toetas Freemyer aga veel Utah'ist esindajatekotta tagasi valitud paduparempoolse ehk nn teepartei ridadesse kuuluva vabariiklase Rob Bishopi valimiskampaaniat.

Tolle saavutuste hulka kuulub mitu pikka võitlust igasuguse looduskaitse vastu ja energiatootmise eest. Näiteks suutis ta läbi suruda seadusemuudatuse, mis keelas USA siseministeriumil kuulutada uusi maid looduskaitsealadeks. 2011. aastal tahtis ta jätta USA maa-ameti eelarve ühegi sendita, mida kulutada rahvuslikule maastikukaitse süsteemile. Samal aastal tahtis ta seadusemuudatusega ära võtta ka kogu Ameerika märgalade säilitamise seaduse rakendamiseks ette nähtud rahastuse. Õnneks viimased kaks ettepanekut otse läbi ei läinud.

Usaldus EL-i vastu on kadumas

Eurooplaste usaldus Euroopa Liidu vastu on majanduskriisi tõttu kadumas. Seejuures nägid Pew uurimiskeskuse kaheksas riigis korraldatud küsitluse järgi sakslased oma majanduslikku olukorda hoopis teistmoodi kui teiste riikide vastajad.

Kui eelmisel aastal korraldatud samasuguse küsitluse järgi toetas EL-i veel 60% selle kodanikest, siis nüüd on pooldajate osatähtsus 45%. Kõige rohkem ollakse EL-is pettunud Prantsusmaal, kus seda usaldati vähem kui Itaalias või Hispaanias, vahendas Reuters. Pooled brittidest on valmis oma riigi Euroopa Liidust välja astumiseks.

Samal ajal püsib toetus eurole kindlana. Uuringus osales viis eurot kasutavat riiki, kus esitati küsimus, kas riik peaks kasutusele võtma oma valuuta. Kõige rohkem oli vana valuuta pooldajaid Prantsusmaal, 37%. Teistes riikides jäi see alla kolmandiku. Isegi Kreekas tahtis drahmi tagasi ainult neljandik vastanutest.

Küsitluse järgi on seitsme riigi kodanikud meeleheitel viinud pikalt kestnud majanduskriis. Suurimateks probleemideks peeti tööpuudust, avaliku sektori võlga ja tõusvaid hindu.

Saamatud riigijuhid

Kodanikud hindasid halvaks riigijuhtide tegevust majanduskriisist üle saamiseks. Saksamaad kõrvale jättes hindas kõigis küsitluses osalenud riikides ainult neljandik küsitlusest oma riigi juhtide tööd majandusprobleemide lahendamisel heaks.

Saksamaal olid vastanute meeleolud teiste riikidega hämmastavas vastuolus. Liidukantsler Angela Merkeli populaarsus on veidi langenud, kuid endiselt arvab 74% vastanutest, et ta on teinud head tööd.

Kui teistes riikides peeti majanduse väljavaateid viletsaiks, siis Saksamaal leidis kolm vastajat neljast, et majanduse olukord on hea. Nende osakaal oli võrreldes eelmise aastaga 12% kasvanud.

Uuringu autorid peavad Saksamaa ja teiste riikide vahelist lõhet muretekitavaks. Majandusliku olukorra erinevused tekitavad omakorda Euroopa Liitu lagundavaid erimeelsusi riikide vahel.

Küsitluses osalesid Saksamaa, Prantsusmaa, Suurbritannia, Hispaania, Itaalia, Tšehhi, Poola ja Kreeka. ● **Lauri Laugen**

Eesti Energia maksab lobistamise eest päris kenasti

Põlevkiviõli projekti huvide edendamine USA kongressis on maksanud 80 000 dollarit aastas.

60 000
2011

80 000
2012

20 000
2013*

Enefit American Oili maksad lobitöötajatele Allen D. Freemyer Esq PC

DOLLARITES

*andmed esimese kvartali seisuga

EESTI ENERGIA ENDINE JUHT NÕUSTAB MKM-I

Majandusministerium sõlmis Eesti Energia endise juhatuse liikme, olivaldkonna pealiku ja energiafirma Utah' projekti ühe peamise arhitekti Harri Mikuga 25. aprillist 31. maini kehtiva töö-

võtulepingu. Miku ülesandeks on koostada eksperdiarvamus gaasituru arengupotentsiaalset Balti ja Soome regioonis ning välja selgitada regionaalse LNG terminali parim asukoht. EPL

VARIPANGANDUS MOODUSTAB POOLE HIINA SKT-ST

Hiina varipanganduse tegevus on kahe aastaga kasvanud ligi 70% ja selle kogukäive on 29 triljonit jüaani ehk 3,6 triljonit eurot, mis moodustab 55% Hiina SKT-st, teatas Moody's. Vari-

pangandus ergutab laenuvõtmist ja võib tekitada laenumulli. Hiina on püüdnud läbipaistmatult laenuvõtmest piirata pankade üle suurema kontrolli kehtestamisega. Delfi

Sõõrumaa firma sirutab käe ka rahaveo järele

Urmas Sõõrumaa USS plaanib G4S-iga lahingut, et võtta tükki üha kasvavast sularahaveo ärist.

Andres Reimer
andres.reimer@epl.ee

„Rahavedu on meie strateegilises plaanis,” ütles USS-i juhatuse liige Sven Nuutmann. „Täna on kõigi suuremate pankade rahavedu ühe ettevõtte, G4S-i käes ja pangad maksavad selle teenuse eest põhjendamatu kõrget hinda.”

Eesti väiksuse tõttu võib siin olla ruumi kahele tugevale rahaveofirmale, kuid G4S-i konkurent Eurex CS on suutnud haarata ainult kümnenäädiku turust.

USS võib Eurex CS-i neelata

„Ma ei välista Eurex CS-i liitmist, kuid seni toetame neid turvateenusega nii palju, kui suudame,” rääkis Nuutmann. „Praegu meil ei ole liitumise kokkulepet.” Eurex CS kinnitab koostööd USS-iga, samuti ühinemise võimalust. „Omanike vahel on sellel teemal diskussiooni olnud,” ütles Eurex CS-i osanik Hannes Roosaar. „Otsuseid pole langetatud, mistõttu ma ei soovi teemat kommenteerida.”

Eestis tegutsevad suurpangad suhtuvad USS-i sularahaveo kavatsusse lootusrikkalt. „On tore, kui kliendid saavad valida, millise ettevõttega nad

Sven Nuutmann kinnitab, et tema juhitud USS haukab põhikongkurent G4S-i turuosa märksa väiksemaks ka sularahaveos.

Foto: Rauno Volmar

tide kasutamine kasvas ligi 15 korda.

Tõenäoliselt haarab USS rahaveo järele lähema pooleteise aasta jooksul, sest ettevõtte juht Sven Nuutmann peab vajalikuks turvafirmade vaheline hinnasõda lõpetada. See pole aga võimalik ajal, kui pankadele hakatakse pakku-

ma G4S-ist odavam rahaveoteenust.

„Selleks, et tagada teenuse kvaliteeti, tuleb teenuse hinda pooleteise aasta jooksul viiendiku võrra tõsta,”

lausus Nuutmann. „See hinnatõus ei läheks mitte turvafirmade kasumisse, vaid turvameeste palkade tõstmiseks, et hoida tööl väärtuslikke inimesi. USS-i turvameeste palkad peaksid lähiaastal tõusma praegusest 520 eurolt 700 euroni.”

2011. aastal väikese K Grupi ümbernimetamisega hoogsat laienemist alustanud USS on praeguseks tõusnud Eesti turvatulul 25% osaga G4S-i järel suuruselt teiseks ettevõtteks. ●

II samba suurema makse jaoks esitage avaldus

Alates tänasest kuni 15. septembrini saab esitada avalduse kogumispensioni makse suurendamiseks järgmise nelja aasta jooksul.

Nimelt külmutas riik masu kõrgajal 2009. aasta juunist kuni 2010. aasta lõpuni oma-poolsed pensionifondidesse tehtavad sissemaksed ja tegi 2011. aastal vähendatud makseid. Teise samba pensioni kogujatel oli omakorda kaks võimalust: makseid jätkata või peatada need.

Kolm gruppi

Jätkajatele pakuti kompensatsiooniks riigipoolse makse suurendamist aastatel 2014–2017. Samas sõltuvad kõrgendatud maksemäära kasutamise võimalused palju sellest, kas inimene esitas 2009. aastal kogumispensionimakse vabatahtliku jätkamise avalduse või mitte. Selle järgi jagunevad kogumispensioniga liitunud kolme gruppi:

1. Need, kes on sündinud aastal 1955 ja hiljem ning kes jätkasid 2009.

aastal vabatahtlikke pensionimakseid ning esitasid vastava avalduse (ligi kolmandik pensionikogujaid).

Nemad hakkavad isikliku palgast tehtud 2% panuse lisaks saama aastatel 2014–2017 riigilt automaatselt 6% sissemaksed. Soovi korral võivad nad käesoleval aastal esitada kõrgendatud maksemääravalduse, misjärel arvatakse nende palgast maha 3% pensionimakse ning lisatakse riigi poolt 6%.

2. Need, kes 2009. aastal pensionimakseid vabatahtlikult ei jätkanud ning vastavat avaldust ei esitanud. Avaldust esitamata on nende kogumispensionimakse suurus tavapärase 2% palgast ja lisaks 4% riigilt sot-

siaalmaksust. Samas säilib ka neil võimalus käesoleval aastal esitada vastav avaldus ja valida kõrgendatud maksemäär. Seda tehakse peetakse nende palgast kinni 3% ning riik lisab omalt poolt 6%.

3. Need, kes on sündinud aastatel 1942–1954 ja kes jätkasid 2009.

aastal vabatahtlikke makseid ning esitasid vastava avalduse. Nemad on 2010. aastast alates juba maksanud palgast 2% ning saanud riigi poolt 4% makset ega saa käesoleval aastal kõrgendatud maksemääravaldust esitada.

Samas on oluline teada, et kogumispensionimakse sotsiaalmaksu osa tõstmine vähendab II samba pensioniõigusi. Seevastu – kui maksed II sambasse olid eelnimetatud perioodil peatatud, omandasid inimesed I samba pensioniõigusi selle võrra rohkem. ● EPL

FENSTER
TUNNUSTATUD AKNAEKSPERT

Värsked aknad toovad uue kevade tuppa!

- LAI TOOTEVALIK
- KÕRGE KVALITEET
- PIKK GARANTII
- JÄRELMAKSU VÕIMALUS

Tellimine ☎ 1775
www.fenster.ee

USS ei välista kümnenäädiku sularahaveo turust omava Eurex CS-i endaga liitmist.

koostööd teevad. Konkurents selles valdkonnas on kindlasti väga teretulnud ning annab klientidele ka valikuvõimaluse valida paremat teenindust ja hinda,” ütles Swedbanki presiesindaja Mart Siilivask. Valmisolekut G4S-iga konkureeriva teenusepakkujaga läbi-rääkimisi pidada kinnitati ka SEB-st.

Sularaha sissemaksete maht kasvas mullu Eestis ligi 12% ja G4S-i sularahadivisjon võttis välja 6,9% võrra rohkem sularaha kui 2010. aastal. Mün-

KOMMENTAAR

G4S kavatseb pidevalt areneda ja veelgi rohkem pingutada

Priit Sarapuu

AS-i G4S Eesti juhatuse esimees

G4S panustab oluliselt sularahaveo ja käitluse tootearendusse ja uutesse tehnoloogiatesse. Kindlasti paneb konkurents meid veelgi rohkem pingutama ja kiiremini liigutama.

On igati tervitatav, et G4S-i eelmisel aastal välja käidud üleskutse turvatöötajate töötasude suurendamiseks on lõpuks leidnud järgijaid. Täna-seks oleme tõstnud palkasid ligi 80% turvatöötajatel, kuid turvavaldkonna arengu huvides peaksid turvatöötajate palgatõusu nimel panustama ka teised turvaettevõtted. Tõsi, nende teenusehindade juures, millega mullu suurimad turvahanked võideti, on see võimatu.

STAARID KOGUNEVAD CANNES' I UUSI FILME ESITLEMA

Täna avatakse Cannes'is 66. filmifestival. Põhivõistluskava žüriid juhatab Steven Spielberg, ava- ja lõputseremooniast Audrey Tautou (pildil). Põhiprogrammi avab Baz Luhrmanni mängufilm „Suur

Gatsby”, programmi „Un Certain Regard” Sofia Coppola „Bling Ring”. Filmipeol esilinastub muu hulgas ka Jim Jarmushi vaade vampiirifilmi žanrile „Only Lovers Left Alive”. EPL

KULDSE MASKI PILETID

Alates tänasest saab kõikidest Piletilevi müügipunktidest, Sta-toili teenindusjaamadest ning Estonia, NO99 ja Vene Teatri kassadest osta teatrifestivali Kuldsed Mask piletid. EPL

AVALIK NÕIAKUNSTIÕPE

Homme kell 18 toimub Von Krah-lis sündmustesarja Alkeemia Aka-deemia viies osa, kus seekord on jutuks tänapäeva nõiakunst, mil-lest räägib maagiaga tegelev Leesoja nõid Thule Lee. EPL

Montenegrot esindab hiphop-duo Igranka looga „Who See”.

Valgevene eest võitleb rütmikalt Aljona Lanskaja looga „Solayoh”.

Sloveenia esitab tehnomuusikat – Hannah ja „Straight Into Love”.

Meie oma Birgit Öigemeel ja „Et uus saaks alguse”

Eesti imeline ballaad, mida keegi ümiseda ei oska

EPL ja Delfi Malmös

Merje Merdik reporter
Martin Dremljuga fotograaf

Eurovisioni avatseremoonia oli pühapäeval, kuid alles teisipäeva lõunast on pidu tegelikult hoo sisse saanud.

Neljapäevases poolfinaalis osalevad soomlased korraldasid oma loo „Marry me” promoks Gustav Adolphi platsil väikse performance'i, kohaliku kogu-

duse kuulujad kasutavad osavalt ära linna saabunud rahvast, et jagada oma laulufestivali flaiereid, ning päike ja turistimass on peidust välja toonud seni pigem varjus püsinud kerjused ning tänavamuusikud. Igaüks loodab Eurovisionist palukese saada.

Kuigi pressiruumi hiiglaslikel ekraanidel kõlab „Et uus saaks alguse” juba kolmandat korda, pöörduvad ajakirjanike pead ikka ekraani poole ning nad avaldavad lootust, et Birgitit näeb ka laupäeval, mil Euroopa 26 lugu parima tiitli nimel võistlustulle astuvad. „Eesti tüdruk on nii ilus,” õhkavad paljud tema lihtsust imetledes, kuid ei suuda kahjuks minu palve peale lugu ümiseda.

Fänniblogi eurovisionlemurs.com võrdleb Birgiti kleiti ümberkeeratud dušikardina-

ga. Kreeka ja Hollandi ajakirjanikud võtavad aga seepeale lausa kaitsepositsiooni: „See on imeline ballaad, miks ta ei võiks seda siis kasvõi dušikardinas esitada!”

Birgiti määndžer ja elukaaslane Indrek Sarrap istub laua ääres nagu vana rahu ise, kiikab silmanurgast rahulolevalt Birgiti poole: „Tööd on tehtud kõvasti, vaeva nähtud kõvasti ja enam pole midagi teha. Põhiline pingeline on minul möödunud – esimene proov oli kõige pingelisem, pärast seda sain aru, et ta on tubli ja saab hakkama.”

„Kui ta jääb välja, siis napilt,” on Sarrap siiski ka veidi ebakindel, sest naaberriikide hääli oodata ei ole ja Balkanimaade rägastikus jagatakse punktid pigem omavahel.

Neljapäeval toimuv teine poolfinaal on Sarrapi hinnangul nõrgem ning ta arvab, et seal oleks edasipääs lihtsam olnud. Kuid riikide lavasõusid nägemata ei saavat otsustada, laval nähtu pani teda esimese poolfinaali puhul ümber mõtlema: „Moldova lugu mulle enne ei meeldinud, aga pärast lavasõu nägemist arvan teisiti.”

Rootslaste geneetika
Kahjuks kipub alati olema nii, et mida vähem avaldab muljet laul, seda rohkem kära selle ümber tehakse. Juhtumisi kohatusin tänaval Briti lippu lehitava Astridi ja Johniga, kes Suurbritannia loo peale pead vangutasid ja Malmösse hoopis teisipäevast poolfinaali vaatama sõitsid. „Naljanumber,” sõnab Astrid tänavu ja mullu saareriigist Eurovisioni lavale tulnud lauljate kohta ja kiidab hoopis Hollandit. Kui uurin,

Rootslaste geneetika

Kahjuks kipub alati olema nii, et mida vähem avaldab muljet laul, seda rohkem kära selle ümber tehakse. Juhtumisi kohatusin tänaval Briti lippu lehitava Astridi ja Johniga, kes Suurbritannia loo peale pead vangutasid ja Malmösse hoopis teisipäevast poolfinaali vaatama sõitsid. „Naljanumber,” sõnab Astrid tänavu ja mullu saareriigist Eurovisioni lavale tulnud lauljate kohta ja kiidab hoopis Hollandit. Kui uurin,

kuidas sellised valikud Suurbritannias on tehtud, toriseb ta pahuralt: „Mingi tähtis mees BBC-s kaevab neid vanu staare välja. Rahvas neid ei valiks.”

Kolmes läbimängus on greenroom'is Birgiti mängivaltel daamidelt uuritud nende esimest mälestust seoses Eurovisioniga. Iga kord on nad öelnud rootslasele geneetiliselt kodeeritud neli tähte – ABBA. Páris-Birgiti esimene mälestus on aga hoopis „Kaelakee hääli” ja Eesti „Everybody” võit siis, kui ta oli vaid 12-aastane.

Birgitit tulid poolfinaali toetama ka ema Astrid ja teised pereliikmed, kes mõned napid tunnid enne Eesti jaoks ärevaid hetki temaga söömas käisid ja oma soojad embused viimaseks Zoja Hertziga Skype'i teel tehtavaks hääleprooviks ning lavaleminekuks kaasa andsid. ●

Olavi Pihlamägi: Ida-Euroopa muusikat võiks vähem olla

Intervjuu

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Eurovisioni-eksperti Olavi Pihlamäe hinnangu hakkab slaavi glamuuri aeg lauluvõistlusel tasapisi ümber saama.

●●**Mart Normet ERR-ist märkis kohapealt, et Eurovision kipub tagasi juurte, normaalsuse juurde, õhk on välja lastud. Kas tunnete tänavusi laule vaadates-kuulates sama?**

Tegelikult ega seda muutust, drastilist muutust ei märka. Ütleme nii, et võib-olla laule, mida annaks kaasa laulda – sest vahepeal oli palju laule, mida lihtne inimene ei saanud kaasa laulda –, on tõesti rohkem. Ütleme nii, et mitte kõik laulud ei ole kramplikult kinni viimases muusikamallis, nagu Birgit Öigemeele omagi, mis on Eurovisioni kontekstis nii 15–20 aastat vana mall. Selline nostalgiline vanamoelisuus on tagasi, ka vanemad inimesed hakkavad nüüd ilmselt rohkem huvituma-hääletama.

●●**Kui kaua kestab ja toimib veel korduv slaavi maade glamuur?**

Kui me vaatame võistluslugu-dega kogumikplaati, siis esimest korda on seal vaheldumisi ballaadid ja diskolood, mis on mulle üllatus. Slaaviliku kartsu-mürtsu-purskamist on püütud tasakaalustada traditsioonilise Eurovisioni muusikaga, mis on sümpaatne. Ja kui oleks minu teha, siis selekteeriksin ma seda mittetraditsioonilist ehk Ida-Euroopa helikeelt rohkemgi välja.

●●**Kas märkate igatsust vana Eurovisioni järele?**

Ei ole välistatud, et on igatsus vana Eurovisioni järele. Tunnen vanu fänne, nad pole kadunud. Eurovisioni ettevalmistamisel nende arvamust arvestatakse.

●●**Kui ajartas on ringi peale teinud, siis peaks ju tulema ka uus ABBA edulugu?**

Sel aastal páris kindlasti ei tule, aga küll ta kunagi tuleb. Mida-gi pole teha, peame ootama. ●

AJALOO AASTAPREEMIAID

2012. aasta parima ajalooalase trükise nominendid on selgunud ja võitja kuulutatakse välja täna kell 15 EKA kunstikultuuri teaduskonnas Suur-Kloostri 11. **EPL**

DINSAINERITE RATTAKOTT MEESTERATASTELE

Juunis jõuab seeriatootmise disaineritandemi Stella Soomlasi ja Marko Ala uuenduslik ja rahvusvaheliselt tunnustatud velokott CycleBag. Velokott on disainitud kolmnurkse raami-

ga jalgratastele, millel puudub võimalus transportida asju pakiraamil või korvis. Arvestatud on sedagi, et kui velokott on vajalikke asju pungil, ei segaks see pedaalimist. **EPL**

VESTLUSÕHTU

Eesti arhitektide liit korraldab homme kell 17.30 arhitektuuri- ja disainigaleriis avaliku vestlusõhtu, kus otsitakse vastust küsimusele: mis teeb ühe arhitektuurivõistluse heaks? **EPL**

KÖLER PRIZE'I AUTORID

Täna kell 17 toimub kaasaegse kunsti muuseumis Köler Prize'i nominentide vestlusring. Osalevad Karel Koplimets, Kristina Norman ja Jaanus Samma, modereerib Marten Esko. **EPL**

Üksik nunn unistab vaikusest

Arvustus

Kaarel Kressa
toimetaja

Heilika Pikkovi dokfilm jutustab Eestist pärit ja Jeruusalemma õigeusu kloostri elava nunna Ksenja eluloo.

Heilika Pikkovi uut filmi on ilus vaadata ja materjal on kompaktselt esitatud. Erakordse saatusega inimene on üles leitud ja rääkima saadud, kusjuures filmi autor ise jääb nähtamatuks ja kommenteerib kuuldu üksnes seda kokkulõigatud kaadrite kaudu ümber jutustades. Nii palju siis autorist, aga räägime pigem ema Ksenjast.

Ksenja on elanud haruldaselt õnnetu elu, kuhu mahuvad muu hulgas mitu abiolu, narkosõltuvus ja alaealisena saadud Saksa salapolitsei tõlgiks olemise kogemus. Kuigi ta karjatab ühel hetkel „Ma

„Kloostritee on ühtepidi liiklus,” ütleb ema Ksenja. Kaader filmist

ei taha neid lugusid mäletada, see on vastik!”, kulgeb loo jutustamine soravalt. Ksenja on seda teksti ilmselgelt sisimas korduvalt harjutanud. 83-aastasena paistavad tema mälu ja üldse vaimsed võimed olevat väga heal tasemel ja tervis lubab kloostriaias veel pisut tööd teha. Nunnaelu,

mis ühe kõrvaltegelase sõnul tähendabki olulisel määral lõputut käsutäitmist ja töötamist, tundub tervisele igatahes hästi mõjuvat.

Kloostri mõju inimesele

Agnostikule ongi ilmselt huvitavam see, mida klooster inimesega teeb ja kas sellest on

Ksenja-sugusel äärmuslikul juhul abi. Asjaosaline kinnitab, et muutus on olnud täielik, ja lisab: „Mind viidi põrgust läbi.” Põrgu seisnes tema enda tegude läbimängimises ja taasesituses. Mida Ksenja ihkab? Rahu ja vaikust. Inimesed Ksenjale ei meeldi, see sai alguse juba lapse-

„Õlimäe õied”

DOKUMENTAALFILM

Režii ja stsenaarium: Heilika Pikkov

Produtsent: Ülo Pikkov

Muusika: Sven Grünberg

Näidatakse Tallinnas Artise kinos.

põlves tülitsevaid vanemaid jälgides. Seetõttu on Ksenja suurim soov saada vaikimisevande vääriliseks, et keegi ei saaks teda enam rääkima sundida.

Korra leiab mainimist ka väike poiss, kes veresideme puudumisest hoolimata teda emaks nimetas, aga sellele poisile mõtlemast Ksenja loobus, sest see takistas teda ilmaasjadest lahti laskmast. Selline mõtteviis on ebainimlik, mis ongi muidugi eesmärk.

Ma ei tea, kas asi on minu enda uskmatuses, luterlikus kultuuritaustas või ühiskonda imbunud paljukirjutud *new age*'i mõjus, aga ligimesearmastus tunduks järgimisväärses hülje. Kuid Ksenjale, kes oma ema vihkas ja mehe puudutust ei talunud, ei tähendanud inimeste selt-sist loobumine vist erilist ohvrit. Ehk võib siin näha ka usu liigutavat kirkust, aga mind jäi pigem kummitama kahetsus ja kaastunne. Ühesõnaga, liigutav lugu. ●

Raissa Gorbatsšova isiklikud asjad toodi Tallinna väljapanekule

Järgmisel nädalal avatakse Tallinnas Suur-Karja 2 uus galerii näitusega „Raissa Gorbatsšova. Hingevalu”. Varem tegutses sel aadressil ehtekunstile keskendunud Iida galerii, uus asutus kannab nime Tallinna Portreegalerii.

Galerii omaniku Rene Kirspuu sõnul on tegu maailmas esimese näitusega, mille tarbeks Gorbatsšovide pere on nõustunud Raissa fotosid ja isiklike esemeid välja andma. „Siin on üle saja temast tehtud foto, mille me Mihhail Sergejevitsšiga välja valisime,” ütles Kirspuu. „Kuna see on galerii esimene näitus, siis ma ei tea, kui palju neist seinale mahub. Isiklikest asjadest võtsime rohkem paberkandjaid – muidugi kõik tema raamatud. On ka tema harrastustega, näiteks balletiga seotud esemeid, tema prillid ja Aasiast toodud lehvik. Aga rohkem on näitus portreepõhine, tahtsin, et see oleks väga isiklik, mitte selline propaganda asi.”

Seoses osa eksponaatide transporti viibimisega avatakse näitus mitte 20. mail, nagu kuulutusel kirjas, vaid kas 21. või 22. mail. ● **Kaarel Kressa**

TÖÖELU

Tööinspeksiooni erileht ilmub homme Eesti Päevalehe vahel

- Ehitus nõuab tööohutusnõuete järgimist
- Alaealiste palkamisel ranged reeglid
- Töö hinnaks ei tohi olla inimelu!

Eesti Arengufond on avalik-õiguslik ekspertorganisatsioon. Soovime olla ettevõtliku Eesti mitmekülgse arengu eestvedaja. Loomes ja vahendame teadmisi, käivitame pilootalgatusi ja investeerime uut moodi mõtlevatesse ambitsioonikatesse Eesti ettevõtetesse.

Võtame konkursi korras tööle **ANALÜÜTIKU**

Analüütiku ülesanne on info otsimine, analüüsimine, süntees ning mitmesuguste tekstide ja esitlusmaterjalide koostamine. Teemad puudutavad majandust, ettevõtlust, investeringuid. Täpsemad uurimisülesanded tulevad Arengufondi ekspertidelt, aga igati tervitatav on ka analüütiku enda algatus, kaasamõtlemine ja ettepanekud.

Analüütiku töö tulemusel peaksid sündima hästi loetavad ja avaldamisküpsed tekstid. Enamasti on need eestikeelsed, aga sorav eneseväljendus nii suulisel kui ka kirjalikus inglise keeles on samuti vajalik.

Analüütik peaks olema kõrgharidusega (magistrikraad) või selle omandamisele lähedal. Töö on Tallinna keskkonnas, meeldivas entusiastlikus kollektiivis. Esmajoones otsime täiskoormusega analüütikut, kuid võimalik, et vajame ka osalise koormusega analüütikute abi. Kandideerimisel palume kindlasti selgelt kirja panna, kas soovite töötada täis- või osalise koormusega.

Kandidaatide puhul on hinnatud lai silmaring, hea suhtlusoskus, huumorimeel ja koostöövalmidus. Varasema töökogemus analüütikuna tuleb kasuks, aga ei ole nõutav.

Konkursil osalemiseks palume saata oma elulookirjeldus ja motivatsioonikiri hiljemalt **27. maiks** aadressile info@arengufond.ee.

EESTI ARENGUFOND

BARUTO KAOTAS

Sumomaadleja Baruto võitis Tokyos toimuval suurturniiril Hatsu-basho vastu esimese kaotuse, kui jäi kolmandal päeval alla ozeki Kakuryule. Täna kohtub ta ozeki Kotooshuga. **Delfi**

FIFA MÄÄRAS JALGPALLURITELE KARISTUSE

Rahvusvaheline jalgpalliliit määras Narva Transi endistele palluritele Maksim Gruznovile, Vitali Gusseville, Erik Grigorjevile, Aleksandr Kulikile, Aleksandr Tarassenkovile, Sergei Leonto-

vitšile, Deniss Jõgistele ja Anton Seredale ülemaailmse jalgpallis tegutsemise keelu. Keeld kehtib sama kaua kui Eesti jalgpalli liidu vastav keeld ehk 1. märtsini 2014. **Delfi**

KÄSIPALLI PRONKSIMÄNG

Käsipalli Eesti meistrivõistlustel võitis kolmandas kohtumises Viimsi/Tööriistamarket pronksmedali karistusvisetega, alistades Viljandi HC 35 : 34. Mängu normaal-aeg lõppes viigiliselt 23 : 23. **EPL**

MM-i kulda jahtiv Gerd Kanter: Alekna kõrval olen endiselt poisike

Kettaheitja Gerd Kanter võistleb tänavu vähem, kuid seda suuremad on tema eesmärgid.

Kristi Kirsberg
kristi.kirsberg@epl.ee

Mullu sügisel lagunes Gerd Kanteri pikki aastaid edukalt töötanud meeskond Team 75+. Ilmselt osalt just seetõttu on kettaheitja tiitlivõistluste kaheksakordse medalimani ku uue hooaja ettevalmistus ja plaanid mõnevõrra teistsugused kui varem. Ent endiselt on kõige tähtsam püsida konkurents, ka unistus teisest MM-i kullast pole kustunud.

Kanteri meeskonda kuuluvad Indrek Tustit, Paul Doyle ja Aadu Krevald. „Tiim on tõesti väiksem. Põhiliselt tegeleb minuga Indrek, kes kontrollib tehnikat ning hoiab keha ühes tükis,” rääkis Kanter. „Võistluskalendri eest hoolitseb mäenedžer Paul Doyle, kelle juures on ka teisi heitjaid, nii et temagi on minu jaoks hea valik. Aadu Krevaldiga oleme mõned korrad tehnikat analüüsinud, vaid silma hooleks ma siiski midagi jätnud ei ole.”

Kolm võistlust kodus

Samuti on varasemaga võrreldes päris suur muutus võistluskalendris. Kanteril on kavas tosin võistlust: kolm Eestis peetavat jõuproovi, seitse Teemantliiga etappi, MM Moskvas ja Euroopa karikas.

„Ühelt poolt mängib rolli, et kodune võistlushooaeg on hõre. Teisalt jällegi on üsna ideaalne võistelda kord nädalas, nii saab igaks etteasteks piisavalt valmistuda ja end koguda,” arvas Kanter.

Eile sõlmis Kanter koostöölepingu Estoveriga, kuid tunnistas, et elarvet kokku saada ei olnud lihtne. „Põhjusti on mitmeid: ettevõtete sponsor-elarved on väiksemad, olümpia-aasta järel on huvi väiksem ja paljud paigutavad ka oma raha noortesporti ja võistkonnaaladesse,” selgitas Kanter.

Kõigest hoolimata on lausa füüsiliselt tunda, et Kanteris pulbitseb jälle suur soov kõi-

Gerd Kanter ütleb, et ei näe põhjust, miks Hartingi võiduseeria peaks jätkuma. Foto: Tiit Blaati

ge kirkamate medalite pärast võistelda. „Ma ei näe mingit põhjust, miks Robert Hartingi võiduseeria peaks jätkuma,” nentis Kanter. Oma vanuses

Gerd Kanter
kettaheitja

Üsna ideaalne on võistelda kord nädalas, nii saab igaks etteasteks valmistuda.

34-aastane Kanter veel suurt probleemi ei näe ja toob jällegi võrdluseks leedulase Virgilijus Alekna. „Minu trumbiks noorus enam tõesti ei ole, küll aga on kogemus. Samas, 41-aastase Alekna kõrval olen jätkuvalt poisike,” naeris ta. ●

70 meetri alistamist üritab Kanter ajastada Kohila ERGO finaaletapiks

Gerd Kanteri hooaja üks eesmärke on taas lennutada ketas 70 meetri taha. Viimati suutis ta seda 2010. aastal.

„Minu suurim ärgitaja on Virgilijus Alekna, kes eelmisel aastal hoolimata kõrgest east sellist tulemust näitas. Nii ei saa ju ka mina leppida tulemustega, mis on viimastel aastatel varasemale alla jäänud,” ütles Kanter ja lisas, et teatud märgid osutavad siiski ka 70 meetrile, päris kohvipaksu pealt ta eesmärki püstitanud ei ole.

„Kõige loogilisem on tule-

must püüda pärast tiitlivõistlust,” rääkis Kanter. „Möödunud aastal olin ka pärast olümpiat heas hoos, aga siis oli mul hulumeelne graafik: tegin kaheksa päeva jooksul viis võistlust, mis võttis ära võimaluse head tulemust heita,” kahetses ta.

Seega võiks üks 70 meetri üritamise võistlus olla augusti viimasel päeval Kohilas.

„Siis on just paar nädalat MM-ist möödas, tihedat võistlusgraafikut ei ole, nii et saan piisavalt valmistuda,” põhjendas Kanter.

Manuel Pellegrini – uus City peatreener? Foto: Reuters/Scanpix

Treenerite tööturg lõi Roberto Mancini minekuga kihama

Upsakas, edev, enesekeske, halbade kommetega ja võhiklik – nii iseloomustas ülelele õhtul sulle sappa saanud peatreenerit Roberto Mancinit üks Manchester City endine töötaja. Teised klubisisesed allikad olid sõnastuses viisakamad, kuid nemadki viitasid, et Mancini kaotas oma koha eelkõige selle tõttu, et ei osanud klubis häid suhteid hoida. Ametlik põhjus oli aga, et ta ei täitnud sel aastal klubile seatud eesmärgi, välja arvatud Meistriliiga koht järgmiseks hooajaks.

Mitu kandidaati

Mancini lahkumisega jääb üks kõrgepalgaline töökoht Inglismaa kõrgliigas vakantsiks, kuid muidugi on sellelegi paigale juba olemas vääriline kandidaat. Väidetavalt on City juba lausa käed lõõnud uue peatreeneriga, kelleks saab tšiillane Manuel Pel-

legrini, kes on viimased kolm hooaega juhendanud Málaga klubi, mille ta sel aastal viis edukalt ka Meistriliiga vee-randfinaali.

Samal ajal ennustavad kihlveokontorid aga ägedalt hoopis Jose Mourinho siirdumist Manchester Citysse. On ju teada, kui palavalt ihkas Mourinho Manchesteri kolida – kuna temast ei saanud Ferguson pensionile siirdumise järel ManU uut peatreenerit, spekulatsioonid näidavad üsna ägedalt, et mees võib võtta hoopis ManU vihaseima rivaali juhendaja töö.

Mourinhot seostatakse siiski rohkem Chelseaaga. Chelsea praegune peatreener Rafa Benitez on samuti üks City uue peatreeneri kandidaat, kōlakad on levinud ka Paris Saint-Germaini Carlo Ancelotti kohta ja kōlanud on ka Dortmundi treeneri Jürgen Kloppi nimi. ● Aet Süvari

Kuulus spordisaade külastas Eestimaad

Möödunud nädalal saabus Eestisse teleaate „Trans World Sport” võttegrupp. Möödunud nädalal külastas võttegrupp Otepääd ja kohtus laskesuusatamise noorte MM-i hõbedaja ja pronksivõitja Rene Zahknaga, sellel nädalal käiakse aga Haapsalus intervjuerimas vehklemise juunioride MM-i pronksmedalisti Katrina Lehst. Selle vahepeale mahutab võttegrupp kiikingu ja sumoga tutvumise.

Üks „Trans World Sporti” saatejuhte Bettina Vázquez ütles, et Eestis on teda meeldivalt üllatanud, et nii väikesel riigil on soliidne sporditaust ja siinsetes väikesteski paikades tegeletakse spordiga pühendu-

nult ja professionaalselt. „Näiteks sumo arendamine Vinnis või murdmaasuusatamine Otepääl on tõeliselt tasemel. See on imeline.” Iganädalast saadet „Trans World Sporti” saab näha 50 riigis. Seal on noorena läbi käinud mitmed praeguseks maailmas kuulsuse saavutanud sportlased nagu Usain Bolt, Maria Šarapova ja Tiger Woods. ● Aet Süvari

Täna Delfis:
Korvpallifinaali otseülekanne kell 18.45 - kas Rock saab lõpuks võidu?

EESTI MEISTRILIIGA

Eesti jalgpalli meistriliigas alistas Tallinna Kalevi kodus Sillamäe Kalevi 1 : 0, Narva Trans kodus Kuressaare 2 : 0, Nõmme Kalju Infonet 2 : 0 ja Flora võõrsil Tartu Tamme 4 : 1. **EPL**

ANETT KONTAVEIT HIINAS

Kontaveit alistas Ateenas toimuvat 10 000 dollari suuruse auhinnafondiga ITF-i tenniseturniiri kvalifikatsiooni teises ringis 18-aastase Chih-Hsiu Chu 6 : 1, 6 : 1 ja pääses põhiturniirile. **Delfi**

JÄÄHOKI MM-IL SELGUSID VEERANDFINALISTID

Jäähoki MM-il Soomes ja Rootsis mängiti viimane alagrupid. Venemaa võitis Austria 8 : 4, Kanada oli lisaajal parem Sloveeniast 4 : 3, USA võitis Slovakkia 4 : 1, Šveits oli parem Val-

gevenest 4 : 1, Tšehhi Norrast 7 : 0 ja Saksamaa 3 : 2 Prantsusmaast. Kaheksa sekka pääsesid Venemaa, USA, Soome, Sloveeniast, Šveits, Kanada, Rootsi, Tšehhi. **EPL**

KANGERT SÕITIS 18. KOHALE

Giro d'Italia eilsel 167 km pikkusel 10. etapil taas Astana meeskonna eest südika sõidu teinud Tanel Kangert lõpetas 18. positsioonil. Üldarvestuses on eestlane kõrgel 13. kohal (+5.08). **Delfi**

Kullamäe: kõrvalseisjad annavad igasugust nõu

Intervjuu

Andrus Nilk
reporter

TÜ/Rocki peatreener Gert Kullamäe veenab hoolealuseid, et juba omandatud taktikaga on võimalik Kalev/Cramot alistada.

●● Üks teie meeskonna võtmepunktid tänases Eesti meistriliiga finaalseeria kolmandas mängus võib olla uute tegijate esiletõusmine. Kellelt ootad senisest suuremat panust?

Eelkõige Kristo Saagelt ja Egidijus Dimšalt. Nende mõlema rünnak on olnud heitlik. Meil on ju mehi küll, kes on võimelised võtma rünnakute lõpetamise enda peale, aga Saage ja Dimša osa suuremine annaks lisakäike.

●● Dimša tegutses finaalseeria avamängus kahvatult ja teises kohtumises osales põgusalt. Kas oled temaga vestelnud?

Ei. Ilmselt on ta tundnud liiga suurt pinget. Võitluslikkust tal korvialuses tsoonis jätkub. Nüüd on vaja tegutseda enesekindlamalt.

●● Ühel Rocki kogenumal liigmel Marek Doroninil on hea viskekäsi, ent peamiselt on ta rassinud kaitses. Miks?

Saan Doroninit kasutada nii number kolme [väike ründaja] kui ka number nelja [jõuline ründaja] kohal. Ta suudab võidelda nii endast lühemate kui ka pikemate vastastega, mis on tema tugevus.

●● Kolmepunkti võitumise osatähtsus Rocki skooris jäi teises finaalmängus kesiseks kui esimeses. Võimalik, et teil on kasulik otsida viskevõimalusi keskositsioonilt ja korvi alt. Mida kostad?

Eks viskepositsioonide kasutamine oleneb mängu käigust. Olgu vastane Fall või Elegar või mõlemad koos, minu kredo on, et pall peab korvi alt

läbi liikuma. Meie pikad on suutnud Kalevi eesliini vastu punkte tuua. Allingu tõestas mõlemas mängus, et see pole probleem. Muidugi peame olema valmis ka kaugelt viskama. Meie pallurite visketabavus pole olnud nii hea kui vastastel. Nüüd seisab ees kaks

mängu kodusaalis, kus oleme paremini visanud.

●● Valmo Kriisa ja Silver Leppik on jäänud mõlemas finaalmängus vahetusmeeste pingile. Kas nii jääbki?

Olen kogu hooaja rääkinud, et kõiki 12 meest ei saa igas kohtumises kasutada. See ei tähenda, et nad ei tule ka järgmises mängus väljakule. Nii Valmo kui ka Silver teavad, et nad peavad olema meeskonna

Gert Kullamäe
Tartu Ülikool/Rocki peatreener

Olgu vastane Fall või Elegar, minu kredo on, et pall peab korvi alt läbi liikuma.

Kullamäe sõnul peaks Rock rohkem keskenduma.

na abistamiseks valmis. Loodan, et nende enesekindlus pole pingil istudes vähenenud. Üldjuhul mängitan üheksat meest, vägisi ei hakka kedagi väljakule saatma.

●● Tundub, et olete jäänud veidi jänni Kalevi kiirrünnakute pidurdamisel.

Vahel oleme lapsikute eksimuste tõttu lubanud vastastel visata kergeid korve. Ei tea, kas põhjus on olnud väsimus või tähelepanuvõime nõrgenemine, aga kohati on meie mängijad kaotanud pea. Tuleb tegutseda keskendunumalt.

●● Kas tulevad kullaheitluste ajal kogu hooaja juurutatud taktikalisi põhimõtteid ja juhiseid meelde või otsid palehigis midagi uut, et Kalev/Cramo 2 : 0 eduseisu vähendada?

Kõrvalseisjad on andnud igasugust nõu. Näiteks on küsitud, miks me ei mängi maa-alal kaitses. Punkt üks: ma pole nii kogunud treener, et eri taktikaid varieerida. Pigem rõhun koostöömomentidele, mida oleme kogu hooaja treeninud, millesse usun ja püüan panna uskuma ka mängijaid. Toomas Kandimaa [Rocki abitreener] on teinud huvitavaid ettepanekuid. Vaatame, kuidas järgmine mäng kulgeb, võib-olla tuleb midagi uut kasutada. ●

TEEME 16. SÜNNIPÄEVA

PUHUL OHTRALT VÄLJA!

★ ★ ★ ★ ★

SAADA OMA ARVED MEILE,

MAKSAME KINNI!

KUULDES EETRIS OMA NIME, HELISTA STUUDIOSSE,
SEST ME TAHAME SULLE RAHA ANDA!
KUI OLED RAADIO SKY PLUS VIP-KLUBI LIIGE, DUUBELDAME SUMMA!

SKYPLUS.FM

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

**STAR TREK
OTSE PIMEDUSSE
3D**

EELLINASTUSED!

14.50 (ainult P) 18.25 20.35 (v.a. P)
21.00 (ainult P) 21.35 (v.a. P)
A. Le Coq sviit:
18.00 (ainult T) 21.00 (ainult L, K)

RAUDMEES 3

3D-S

11.55 (ainult P, K) 12.25 (v.a. P, K, N)
12.45 (ainult N) 14.50 (ainult K) 15.00 (P)
15.25 (v.a. P, K, N) 15.45 (ainult N)
17.25 (v.a. P, K) 18.00 (K) 18.45 (v.a. K, N)
20.25 (v.a. N) 21.30 (v.a. K)

AVANÄDALA PILETID NÜÜD MÜÜGI!

EELLINASTUS 3D!
neljapäeval, 16. mail kl 19.00

GATSBY

**TERE TULEMAST
LÕKSU**

14.50 (v.a. L, P) 16.40 18.55 21.50
A. Le Coq sviit:
18.00 (ainult E) 21.00 (ainult P, T)

JUDAS PRIEST: EPITAPH L
kolmapäeval, 15. mail 21.00

NT LIVE: SEE MAJA L
neljapäeval, 16. mail 21.00

21 TÄIS! K14
17.00 (ainult K) 21.25 (R, P, E)

AARETEGA ON OK MS12
13.55 19.15 (ainult K)

DINOAEG K14
3D EST 11:35 (ainult P) 12.50 (v.a. P)
13.20 (ainult K) 13.50 (ainult P)
16.35 (P, T, N) 19.10 (ainult R, E)
2D EST 11:45
2D RUS 11:40

ELAVAD PILDID MS12
16.20 (R, P, T, N)

HIIGLASETAPJA JACK 3D MS12
14.30 (ainult L, P)

KRUUDID PERE
3D EST 12.30 (ainult P) 16.15
18.50 (ainult L, N)
2D EST 11.30 13.50
3D RUS 13.35 15.35 (v.a. P, N)
16.05 (N)

KURJAD HINGED K16
22.00 (P, E, K)

LUDWIG II 16.20 (L, E, K) MS12

MANIAKK K14
22.00 (v.a. P, E, K)

NEW YORGI VARJUS K12
13.40 (v.a. L, P, K) 19:05

OLÜMPOS ON LANGENUD K12
17.55 (ainult K) 21.25 (L, P, T, N)

PÖGENEMINE PLANEEDILT MAA PERE
3D EST 12.15 (ainult L, P)
2D EST 11.40
2D RUS 11.30 (v.a. K) 11.50 (ainult K)

ROMEO JA JULIA
12. MAI KELL 18.00

www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00
Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Igal kolmapäeval kell 11:30! Filmikava vaata: www.kino.ee

BEEBI-KINO
väärt filmid värskele vanemale

Õlimäe öied
HELIXIA PIKKOVI FILM

HANNAH ARENDT
TEMA IDEED MUUTSID MAAILMA

Beebikino: Rohkem kui mesi	11:30	Maailmapäev - Keep Smiling	16:00
Õlimäe öied	12:30 20:00	Ludwig II	16:50
Dinoaeg - eesti keeles	13:15	Samsara	18:05 21:35
Hannah Arendt	13:50 21:25	BFM-i magistrantide muusikafilmid: Kes see laulab kõrgis?!	19:30
Thérèse Desqueyroux	14:50		

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÖPRUS:

KINO SÖPRUS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

JOSH HOWIE (UK)
VIDAR HODNEKVAM (NO)

LOUIS ZEEBMAN (AUS) / STEWART JOHNSON (USA) / MUSIC BY MADIS AERSHA (UK)

LOUIS & STEWART
STAND-UP COMEDY WITH
LOUIS & STEWART

15. MAI KELL 20:00

Comedy Estonia esitleb: Louis & Stewart
Josh Howie (UK) & Vidar Hodnekvam (NO)

20:00

Vaata kino Söprus nädalaka www.kinosoprus.ee

RAIVO MURDE
Õnne sünnipäevaks!
Eesti Päevaleht

TIMO HÄRMAORG
Õnne sünnipäevaks!
Eesti Päevaleht

TALLINNA LINNATEATER

Suvelavastus
Pál-tänava poisid
juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

15. mail kell 18.00
SUURTE RÜÜTLITE JA KANNUPOISTE JÄLGEDEL

Aarne Rubeni rüütiromaani "Karl Kiilaspea pärijad" esitlus. Juttu tuleb rüütlikultuurist ja -romaanidest ning keskaja olustikust. Kaasa teeb vanamuusikaansambel Rondellus.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üül)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

OTSE PIMEDUSSE
STAR TREK INTO DARKNESS
3D

KINODES 17. MAIST

www.kinosoprus.ee

kuulutused.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutused.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

Danske Bank
New Standards

**Uus kontserdisari
fantaasiaküllases
Lennusadamas!**

**JAZZ
MARU-
MEREJAZZ**

19.05 Lennusadama kohvik Maru

Kell 10 **Siim Aimla** ja **Priit Aimla**
Kell 19 **Siim Aimla** ja **Kusti Lemba**

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO EestiPäevaleht www.jazzkaar.ee

**Nüüd
kuulutuste
tellimine
veelgi
lihtsam!**

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!
Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutused.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Lahkus armas
MAIMU TÄHEVÄLI
14.02.1926 - 12.05.2013
Ärasaatmine
Nõmme Rahu Kirikus
17. mail kl 13

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele
ERKKI EINLA
surma puhul
AS Saku Metall kollektiiv

Kallis Kristian, siiras kaastunne
ISA
kaotuse puhul
klassikaaslased
Tallinna 21. kooli 9B klassist

Kallis Ragnar
Avaldame kaastunnet Sulle ja Su perele
ISA
kaotuse puhul
Kolleegid Hitehist

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie kallis isa ja abikaasa
VALDO KALJUSTE
31.05.1927 – 12.05.2013
Ärasaatmine
Liiva kalmistu kabelist
16. mail kl 12
Leinavad
abikaasa ja poeg

Su elutee liiga lühikeseks jäi...
VLADIMIR VOLOHHONSKI
Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele
Arnout Lugtmeijer peredega

Röömsameelset
RUTH TALPSEPPE
mälestavad leinas Ester, Ene lastega ja Tõnu
Siiras kaastunne kõigile lahkunu lähedastele

Mälestame head sõpra
VLADIMIR VOLOHHONSKI
Südamlik kaastunne omastele
AS TTP

Kas sind huvitab salajane tarkus ja sisemine teadus?

Kui oled huvitatud, küsi meilt tasuta Ruusuristin Veljeskunta brošüür aadressil: PL 8, FI-33341 Tampere või e-posti amorc@amorc.fi. Õpetus soomekeelne. (www.amorc.fi)

EESTI METSAMAAKLER-ostame
METSAKINNISTUID JA RAIEÕIGUST
www.metsamaakler.ee
andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

Valmistame lahtikäivaid söögilaudu,
tel 501 1784, www.restore.ee

Südamlik kaastunne lähedastele
VLADIMIR VOLOHHONSKI
kaotuse puhul
Advokaadibüroo Legalia

Avaldame omastele kaastunnet
VLADIMIR VOLOHHONSKI
lahkumise puhul
Transiidikeskuse AS

Mälestame unustamatut endist töökaaslast
ANDRES MINNI
PIEKE Projekt Paide

Avaldame sügavat kaastunnet perele, lähedastele ja kogu DBT terminali töökollektiivile seoses
VLADIMIR VOLOHHONSKI
ootamatu surmaga
Alekon Holding AS ettevõtete juhatus ja töötajad

Avaldame sügavat kaastunnet perele abikaasa ja isa
VLADIMIR VOLOHHONSKI
ootamatu surma puhul
Leiname koos teiega
perekond Šuba

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepuku eest head hinda. Lõhutatud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsaõbralk ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Müük

- Müügil kontorilaud. Hind alates 35 eurot sisaldab KM-i. Kasutatud büroo- ja profimööbel. Tähetorni 21-i Tallinn E-R 10-17 Apuneks OÜ
- Müüa küttepuid: kask, lepp, kuusk, sanglepp. Kogused täpsed ja kaup aus, koos transpordiga. mob. 525 9433, 504 9838 ja tel 672 5338 Votikmetsa OÜ

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 6486083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Teenus

- KAARDIDENNUSTAVAD Tel 9001727 24h, h 1,09 €/min www.ennustus.ee
- Õmblusmasinate remont. Tel 551 6633, 656 6063. Rosmann.

Tervis

- Parapsühholoog Ž. Stepanjan aitab alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaalulisuse, radikuliidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 58588910.

Teated

- Olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha eelvaliku avalikustamine AS Eesti Energia, kui olulise ruumilise mõjuga objekti ehitamisest huvitatud juriidiline isik, teeb olulise ruumilise mõjuga objekti (tuuleelektrijaama (kasutatakse ka tuulikupark, tuulepark)) asukoha eelvalikut Lääne-Harjumaal. Asukoha eelvaliku tulemusena

selgus, et võimalikud tuulikuparkide asukohad (alad, kus on asjakohane edasi tegeleda tuuleelektrijaama rajamise potentsiaali uurimisega) asuvad Padise valla lääneosas ja Pakri saartel. Asukoha eelvaliku tulemusi ja protsessi tutvustavad avalikud arutelud toimuvad 28.05.2013 Paldiski linnas Pakri Plaza 0-korruse saalis (Rae 38 Paldiski linn) algusega kell 15.00 ning Padise vallas Padise vallamajas (Padise küla) algusega kell 18.00. Asukoha eelvaliku avalik väljapanek toimub ajavahemikul 22.-28.05.2013, materjalidega saab tutvuda elektrooniliselt aadressil www.hendrikson.ee alajaotuses Avalikud dokumendid/Harjumaal ning väljatrükina Paldiski Linnavalitsuses ja Padise Vallavalitsuses. Eelvaliku alusel võib kohalik omavalitsus või maavanem algatada olulise ruumilise mõjuga objekti planeeringu vastavalt planeerimisseaduse § 292. Täpsem informatsioon teema kohta ASlt Eesti Energia, kontaktisik Tanel Kivipõld, tel 715 2707

TALLINNA KREMATOORIUM

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringelt kogu Eesti piires. Tuhastamismatus soodsaima hinnaga. Kõik matuseteenused. KAKS KABELIT. Suurim urnivalik Eestis. Tel 623 8808 24h www.krematoorium.ee

Eesti Puitmajaliit leinab liidu asutajat ja juhatuseliiget
ANDRES MINNI
25.07.1957 – 11.05.2013

kolleegi, koostööpartnerit ja sõpra ning avaldab kaastunnet tema omastele, lähedastele ja kolleegidele kaotuse puhul Andres oli Eesti puitmajasektori eestvedaja ja värvikas isiksus, kelle tugev missioonitunne ning tahe ühiste eesmärkide nimel tööd teha oli eeskujuks teistele

+

AS Vopak E.O.S ja AS E.R.S töötajad
mälestavad
VLADIMIR VOLOHHONSKI
ja avaldavad südamlikku kaastunnet lahkunu omastele

Müüa lahustivaba vanniemali koos paigaldusega. Garantii.
Tel nr 558 1222

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele

VEIKO KAASIKU

kaotuse puhul

Nordea pank

Cybernetica AS mälestab kauaaegset koostööpartnerit

PEEP SÜRJET

ja avaldab südamlikku kaastunnet lähedastele

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele

PEEP SÜRJE

surma puhul

AS Harju Elekter

Mälestame rektor

PEEP SÜRJET

kaastunne omastele

Toidu- ja Fermentatsiooni- tehnoloogia Arenduskeskus

Siiras kaastunne omastele

PEEP SÜRJE

kaotuse puhul

Eesti Inseneride Liit

Mälestame ja avaldame lähedastele klaastunnet

PEEP SÜRJE

surma puhul

Nordecon AS

Südamlük kaastunne Maire Kiisale kalli

ABIKAASA

kaotuse puhul

Kolleegid Sirowa Tallinn ASst

Lahkunud on meie hulgast kallis

IRINA ANNIKO

7.11.1933 – 11.05.2013

Ärasaatmine Metsakalmistu kabelist 17. mail kl 14

Leinav Sirje perega

Mälestame TTÜ endist rektorit

PEEP SÜRJET

Südamlük kaastunne lähedastele

Kolleegid TTÜ Tallinna Kolledžist

Mälestame endist TTÜ rektorit ja aktiivset spordisõpra

prof.

PEEP SÜRJE

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele

TTÜ Spordiklubi, OÜ TTÜ Sport

Vabariigi Presidendi Kantsleil

mälestab leinas Valgetähe teenetemärgi kavaleri

PEEP SÜRJET

ja avaldab südamlikku kaastunnet lahkunu omastele

Maanteeamet mälestab kauaaegset koostööpartnerit

PEEP SÜRJET

ja avaldab südamlikku kaastunnet lähedastele

Avaldame sügavat kaastunnet Kalle Kaljustele kalli isa

VALDO KALJUSTE

surma puhul

Ärasaatmine 16. mail kl 12 Liiva kalmistu kabelis

Töökaaslased ASst Cambrex Tallinn

Avaldame südamlikku kaastunnet Üllele ja Küllikile perekondadega armsa isa

ARNOLD LAUGUSE

02.08.1917 – 07.05.2013

kaotuse puhul

Leinatalitus Kaarli kirikus 18. mail algusega kl 12

Perekonnad Roosinupud

Mälestame instituudi nõukogu endist liiget, TTÜ rektorprof.

PEEP SÜRJET

ja avaldame kaastunnet omastele

TTÜ Küberneetika Instituudi pere

PEEP SÜRJE

19.04.1945 – 12.05.2013

Pühapäeval, 12. mail lahkus meie keskelt Tallinna Tehnikaülikooli endine rektor, Eesti volitatud insener ja euroinsener professor Peep Sürje.

Peep Sürje sündis 19. aprillil 1945 Rakveres. Ta lõpetas Tallinna Reaalkooli 1963. aastal ja Tallinna Polütehnilise Instituudi 1973. aastal ehitusinsenerina autoteede erialal cum laude. Üliõpilasena tunnustati Peep Sürjet kahel korral NSVL parima üliõpilasteadustöö eest.

Aastast 1976 jätkus tema karjäär ehitusteaduskonnas autoteede kateedris. Töö kõrvalt astus ta 1981. aastal Moskvasse aspirantuuri ja kaitses kandidaaditöö 3 aastat hiljem. Aastal 1990 töötas ta Soome Riiklikus Tehnikauuringute Keskuses vanemteadurina, kuid eelistas kiirete muutuste ajal jätkata karjääri Eestis. Aastatel 1992–2000 töötas ta TTÜ ehitusteaduskonna prodekaanina ja teedeinstituudi direktorina.

2000. aastal alustas professor Sürje tööd Tallinna Tehnikaülikooli teadus- ja arendusprorektorina, 2005. aastal valiti ta rektoriks. Neil aastail toimus ülikoolis märkimisväärne areng. Olulise teetähisena jäävad teda meenutama TTÜ linnaku koondumine Mustamäe mändide alla ja Eesti kauneim raamatukogu.

Professor Sürje oli oma eriala tunnustatud teadlane. Tema teadustegevuse peamiseks suundadeks olid pinnasemehaanika ja geotehnika, samuti teetehnika ning teedeehitusega seotud keskkonnatehnika.

Ta avaldas üle 70 teadustöö ja oli tegev paljudes Eesti ja rahvusvahelistes organisatsioonides nagu Vabariigi Presidendi Akadeemilise Nõukogu (2005–2006), Eesti Teadus- ja Arendusnõukogu (2005–2010), Eesti Arendusfondi Nõukogu (2007–2010), Euroopa Ülikoolide Assotsiatsiooni nõukogu (2006–2008) jne.

2008. aastal andis Belgia Kuningriik Peep Sürjele Belgia Krooni Ordeni komandöri auastme ja teenetemärgi. 2011. aastal autasustas Vabariigi President teda Valgetähe III klassi teenetemärgiga.

Peep Sürje oli insenerile omase ratsionaalse mõtlemise ning suure tööviimega juht, inimesena heasüdamlük ja osavõtlik. Ta pidas lugu spordist, eriti purjetamisest ning oli sügava kultuurihuviga inimene, keda võis sageli kohata kontsertidel ja teatrietendustel. Peep Sürje oli kolme lapse isa ja ühe lapselapse vanaisa. Ta armastas oma kodu Maarjamäel ja suvekodu Kaberneeme merekaldal.

Peep Sürje on ise öelnud:

“Ma olen ju ehitaja ja tahan, et mind sellena ka mäletataksel!”

Meenutame oma kauaaegset juhti ja head kolleegi siira tänutundega.

Ärasaatmine laupäeval, 18. mail 2013 kell 10.30 Kaarli kirikust ja 11.30 TTÜ lipuväljakult.

Tallinna Tehnikaülikool Haridus- ja Teadusministeerium Rektorite Nõukogu Eesti Inseneride Liit

Lahkus kallis ema, vanaema, vanavanaema ja öde

ÕILME TROLLA

sünd. Toro

28.12.1928 – 11.05.2013

Leinab vend perega

Ärasaatmine 16. mail kl 13 Tartu Krematooriumis, Jaama tn. 122

Leiname head sõpra ja purjetamiskaaslast

VEIKO KAASIKUT

Avaldame kaastunnet lähedastele

Krista ja Riho Kruuv

Vähiuuringute Tehnoloogia Arenduskeskus

leinab head sõpra ja toetajat

PEEP SÜRJET

Sügav kaastunne lähedastele

Avaldame südamlikku kaastunnet Ingrid Aljasele isa

MARTIN EINO

surma puhul

Kolleegid Kentmanni 22 büroodest

Ärasaatmine 16. mail kl 12 Metsakalmistu kabelis

Mälestus sinu õiglustest ja positiivsusest hinge jäi helge ja hea Meie mõtetes püsivad sa üha, elad edasi sõprade seas

Avaldame kaastunnet lähedastele ja sõpradele, grupivenna

VEIKO KAASIK

10.06.1968 – 11.05.2013

kaotuse puhul

Tallinna Merekoooli 38. lend

AS Nynase juhtkond mälestab oma endist õppejõudu

professor

PEEP SÜRJET

Avaldame sügavat kaastunnet omastele

DISAIN

Tanel Veenre
toimetaja

Kultuurikatla Aed tuleb taas

Täna avatakse Kultuurikatla Aed. Peetakse tegevuste laata, kus tutvustatakse suvel ees ootavaid projekte. Laata algab Von Krahli teatri lavastuse „13” näitlejate trummisõuga ning jätkub erinevate muusikaliste ja lastetegevustega.

Sõna saavad ka Kalamaja Baltica festivali korraldajad, kirbuturu eestvedajad ja TÜ Viljandi kultuuriakadeemia näitekunsti tudengid.

Kultuurikatla Aed on avatud iga päev kell 10–23.

Savine meri

Aasta keraamiku tiitliga pärjatud Anne Tünn on oma mõtisklused volinud savisse.

Näitus „SAVI-MERI” Eesti meremuuseumi Paksu Margareeta tornis on Tünni nägemus mere ja keraamika toormaterjali savi kokkupuutepunktidest. Näitus on avatud 30. juunini.

Klaasist tööde sekkumine

Klaasikunstinäitusel „Sekkimised” astuvad üles EKA klaasikunsti osakonna III kursuse üliõpilased ja vahetusüliõpilased, kelle tööd kannavad endas klaasi jõulist temperamenti.

Näitus on GaleriiPINK-is avatud kuni 9. juunini.

Disain, mis inimesest hoolib

Noored Eesti kunstiakadeemia magistritudengid käisid Eesti eri paigus asuvates hooldekodudes, et mõista seal elavate erivajadustega inimeste muresid ja välja mõelda, kuidas disain saab neile lahendusi pakkuda.

Tootedisaineri Sixten Heidmetsa juhendamisel toimunud kursus „Sotsialiseeriv disain” rõhutas, kui oluline on vaadata maailma läbi lahendust vajavate isikute silmade ning saadud kogemuse põhjal pakkuda välja oma lahendus.

Heidmetsa sõnul loodab ta, et selline väljakutse aitas noortel disaineritel mõista disaini tähendust laiemalt: see on inimeste ja asjade vaheline suhe, mis on mõeldud teenima kõiki.

Klaasid päevaplaanid

Klaasikunsti tudeng Kristiina Oppi võttis endale eesmärgiks kujundada lihtsustatud päevaplaanid nõnda, et erivajadusega inimene mõistaks paremini päeva kulgemist kellaegade kaupa. Korrapärane päevarežiim on aga hooldekodudes elavate inimeste jaoks tohutult oluline: muudatused harjumuspärasel võivad neid vägagi rööpast välja viia.

Probleemist lähtuv töö algas Oppil põhjaliku taustauuringuga, mis avas üha enam uusi tahke. „Kui me sageli arvame end täpselt teadvat, mis meile meeldib või mitte, siis vaimupuudega inimeste puhul võime seda sageli vaid oletada. Pealtnäha kerge ülesanne osutus seetõttu tunduvalt mitmetahulisemaks, sügavamaks ja nõudlikumaks,” rääkis kunstitudeng.

Keraamika korda

Mikk Herde leidis teema, millele ta sai siduda oma keraamiku tausta ja projekti probleemipüstituse külaskäigul Sõmera hooldekodus. Sealses kunstiruumis oli palju maale ja joonistusi, aga keraamikat ainult väikse riivli jagu, needki üsna robustse väljanägemisega. See sütitas noore disaineri peas ideed, kuidas muuta keraamikaga tegelemine erivajadustega inimeste jaoks nauditavaks ja tulemusel kvaliteetsemaks.

Herde pakkus lahenduseks treimistehnikas valmistatud savist ettepoletatud vormid, mille sisse käsitsi saviga chitade saab vormida eseme, pärsimata seejuures loomingulist

Inna Beinari värviline ja stimuleeriv teraapiamatt

Disain on inimeste ja asjade vaheline suhe, mis on mõeldud teenima kõiki.

alget. Tema väljatöötatud abivahendid on Sõmera hooldekodu elanikud juba kasutusele võtnud.

Raamatusõbra abikäsi

Taavi Söödil tekkis lugemislaua idee, kui ta oli kohtunud ühe Karula hooldekodus elava

liitpuudega inimesega, kel oli probleeme voodis raamatu lugemisega. Kui varem pidi hooldaja raamatut hoidma ja lehti keerama, siis Taavi disainitud lauaga peaks ta saama seda ise teha.

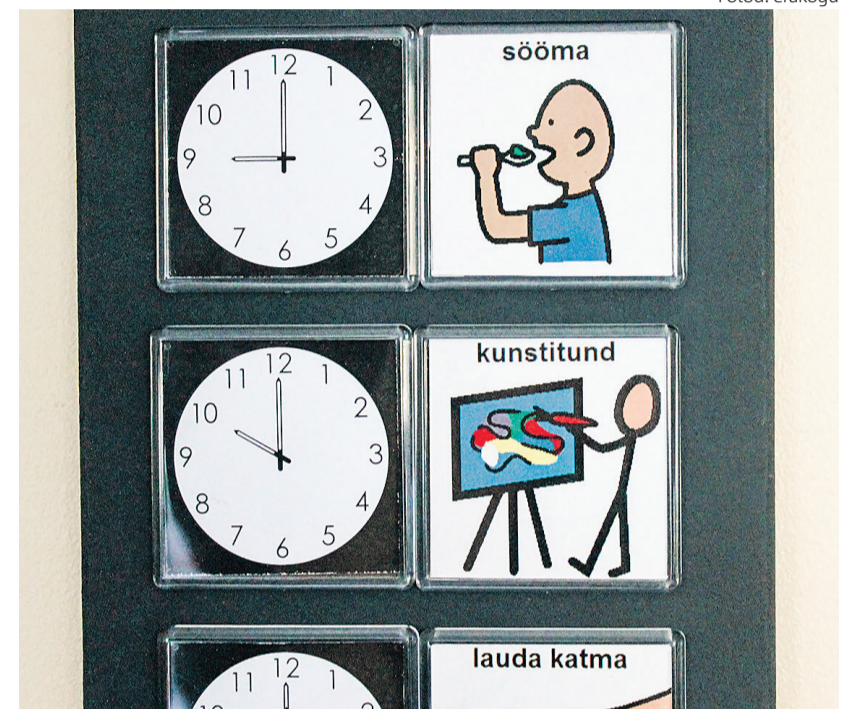
Stimuleeriv teraapiamatt

Inna Beinar mõistis projekti käigus, et puudega inimesed pole vaid suur homogeenne grupp, vaid iga inimene on omaette isiksus, kel on oma vajadused, mured ja võimalused.

Beinar otsustas luua stimuleeriva teraapiavahendi, et eri-

vajadustega inimesed saaksid teha võimlemist ka omal vabal ajal ja ilma hooldaja abita. Nad saaksid taktiilsete plaatide abil teha näiteks endale massaaži ja omavahel suhelda.

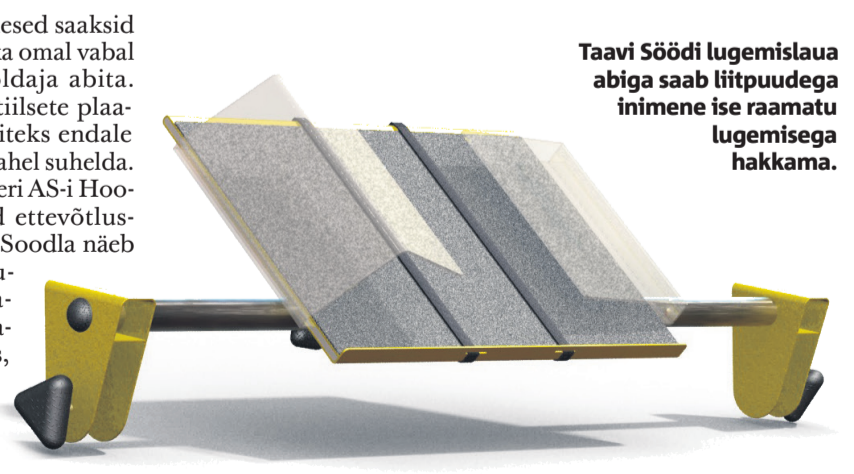
Kursuse partneri AS-i Hooldekandeteenused ettevõtluskonsultant Anne Soodla näeb matil laia kasutajaskonda: osale on see arendavaks väljakutseks, teistele pakub tõist tegevust nende valmistamine. ●

Kristiina Oppi kujundas vastupidavad ja lihtsad pildisüsteemid, mida on lihtne magnetseinale kinnitada ja omavahel kombineerida.

Mikk Herde vormidega valmistatud lihtne tooteseeria.

Taavi Söödi lugemislaua abiga saab liitpuudega inimene ise raamatu lugemisega hakkama.